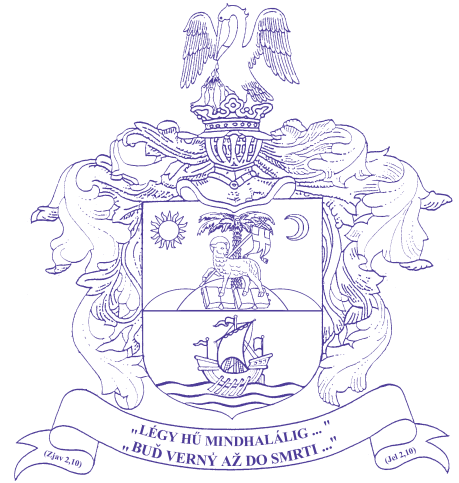

KÁLVINISTA SZEMLE

A SZLOVÁKIAI REFORMÁTUS KERESZTYÉN EGYHÁZ
HIVATALOS LAPJA

LXXVIII. évfolyam

3. szám

Komárom, 2007. március

Ára 10 korona

JÉZUS MEGVALLÁSA: ÜDVÖSSÉG!

„Ha tehát száddal Úrnak vallod Jézust, és szíveddel hiszed, hogy Isten feltámasztotta őt a halálból, akkor üdvözlés” (Róma 10,9). Szeretett Testvérek az Úr Jézus Krisztusban! El tudom képzelni, hogy aki nem hívőként hallgatja Pál apostol beszédét, annak borzasztóan idegesítő az, amit hall. Nem is csoda. Hatalmas lelki és szellemi küzdelemnek lehetünk tanúi, melyet az apostol a zsidókkal, a maga népével folytat. Nem akar és nem is tud mást tenni. Saját életéről is gyökeresen megváltozott a gondolkodása, mert felismerte, hogy Jézus maga az élet! A Római levél 8. fejezetének 1. versében meg is fogalmazza, hogy most már tudja, maga is a halálban volt, de Krisztus elfogadása által az életet nyerte meg: „Nincs tehát most már semmiféle kárhozható ítélet azok ellen, akik a Krisztus Jézusban vannak.” Ki tudjuk-e magunkról ezt így jelenteni?

A sokak által becsült Gyökössy Endre lelkes-pszichológusnak egyszer valaki elpanaszolta értéktelennek tartott életét. Amikor kész volt vele, a lelkes megkérdezte tőle: Testvérem, és milyen a viszonya Jézussal? Közel vagyok hozzá – jött a válasz. Hát nem benne? – csúszott ki a lelkes száján, s kissé meg is bánta, hogy ilyen direkt tette fel ezt az egyébként nagyon fontos kérdést.

Pál is azt próbálja a vele vitázó zsidók lelkére helyezni, hogy a vallásos igyekezet, buzgóság nemcsak hogy nem elég, de el is homályosíthatja a szemet. Elveszi a figyelmet a lényegről! Mi a lényeg? A Jézusban, a belőle való élet, a hozzá való viszonyunk. Nem mindegy, hogy hallottunk Jézusról, szimpatikus a tanítása, vagy Jézus maga a Megváltó, az üdvösség!

A törvény cselekedeteivel az üdvösség nem érhető el, mert senki sem képes a törvényeket megtartani, még a legbuzgóbb hívő sem. Pedig mennyi mindent igyekszünk megvalósítani, megszervezni! Van gyülekezetünk, templomunk, esperesünk, vallásos összejöveteleink...

De vajon van-e üdvösségünk? Egyáltalán, beleremeg-e még a szívünk, amikor azt halljuk: üdvösség? Mi mindent vagyunk készek megtenni érte? Pál apostol nem tett érte semmit – látszólag. Sőt azt olvassuk, hogy öldökléstől lihegve megy az újabb felhatalmazással, hogy összefogja a keresztyéneket. Amikor Krisztus megjelenik neki a damaszkuszi úton, Pál elfogadja, hogy innentől mást kell tennie, másnak kell lennie. Itt kezdődik az üdvösség: amikor az Isten előtt élő, a parancsolatokat, a törvényt megtartani nem tudó vagy egyenesen ellene élő ember rádöbben, hogy neki nem vallásos igyekezetre, nem fanatikus

buzgóságra, hanem Krisztusra van szüksége! Arra, hogy az első keresztyének egyszerű hitvallását ki tudja mondani: Krisztus Úr.

Erre van szükségünk, és ha ez őszinte megadással megtörténik, ebből magától értetődően fakad, hogy keresem az alkalmakat, az egyházat, a hasonlóan gondolkodók keresztyén közösségét, és nem akarok otthoni keresztyén maradni. De nem is tudok, mert Jézus ad lelki töltetet arra is, hogy közösségbe menjek és vágyódjak oda újra és újra elmenni. És a világ féltrelei helyett a Krisztus szeretete kezd el szorongatni, és vágyom megosztani másokkal is a Jézussal kapcsolatos élményeimet, szívemen hordozom mások ügyes-bajos dolgát; ha kell, imádkozom értük, velük, és imádkozom azokért, akiknek még nincs örök életük. Ilyen és ehhez hasonló jelei vannak, ha Jézus valakit üdvösséggel ajándékoz meg. Láthatóak-e már rajtunk ezek a kedves tünetek? Félő, hogy olykor még ezeket a jeleket sem látják rajtunk. Akkor viszont nem is kapunk kegyelmet, nem üdvözülünk!

Pál Isten hatalmas kegyelmét tolmácsolja, és ezzel az emberi cselekedeteket a háttérbe szorítja. Nagyon világosan fogalmaz, a lényegét mondja el: „Ha tehát száddal Úrnak vallod Jézust, és szíveddel hiszed, hogy Isten feltámasztotta őt a halálból, akkor üdvözlés.” Annyira egyszerű elnyerni az örök életet, hogy sokan nem is hiszik! Gondoljunk csak a szerezsen kincstárnok hitből fakadó döntésére, aki megértve az Igét azt kérdezte Fülöptől a gázai úton, mi az akadálya annak, hogy megkeresztelkedjen és Jézusban higgyen. Semmi. Az akadályt, amit a bűnessel hoztunk a világba, Krisztus ugyanis már félretette az útból, amikor a bűneinkért még születésünk előtt meghalt, majd feltámadva megtörte a halál erejét. Isten általa akar megbékéltetni önmagával.

De nem elég hinni, a jó hírt ki is kell mondani, meg kell osztani másokkal is. Nem elég csendes keresztyénnek lenni és egyházigazgatási vagy hivatalos ügyekben megszólalni, mert Krisztus elsősorban hitvallást vár tőlünk. Mennyire el szoktuk ezt felejteni! Pedig gyógyító és közösségformáló ereje van a kimondott hitvallásnak.

A kérdés az – és ezt hadd tegyem fel egészen személyesen –, hogy te, testvérem, meg akarsz-e békélni magaddal és Istennel. Elhiszed-e, hogy nincs szükség bonyolult vallásos cselekményekre, mély teológiai ismeretekre ahhoz, hogy Istent igazán megtaláld? Nem válik-e a ke-

(Befejezés a 2. oldalon)

A diósfőregpatonyi református templom központi része

Kiss Benedek

PEFŐFI LÁZÁLMA AZ ELJÖVENDŐKRŐL

*Március tizenöt –
ezer a gumibot.
Ezer a gumibot –
március tizenöt.*

*Mit is akartam én,
Én: csenevész kölyök?
Ezer a gumibot –
március tizenöt.*

*Lehetne április –
gumibot akkor is.
Május vagy december –
mi ember az Ember?*

*Az Október is jövend:
kettő is! Egyike
öli a másikat –
íga már, nem lge!*

*Március tizenöt –
ezer a gumibot.
Nyögnek a temetők –
mélyükben hánytorog
hány csenevész kölyök!*

*Március tizenöt –
zászlódísz a város.
Világlík a sötét.
Sötétlik Világos.*

Az ÚR színe előtt

Mennyei Atyám, bocsásd meg vétkeinket. Szeress minket a Te kedves Fiadért. Segíts nekünk, mert Ő a mi Megváltónk és Közbenjárónk, és áldj meg minket Szentlelked ajándékaival, melyekre szükségünk van ma és minden napon ahhoz, hogy a világosságban járassunk. Kérünk Téged, tölts be minket isteni teljességgel, gazdagíts bölcsességgel és tapasztalattal, szentelj meg mindenben, hogy alkalmasak legyünk az eljövendő világban találkozni Teveled és teljesen élvezni a Te szeretetedet. Óvj meg minket ma a hibáktól és a bűnöktől, minden testi és lelki károsodástól. Taníts meg minket figyelmesen lépkedni és keresztünket türelmesen cipelni. Vezess minket a Te Fiad nyomdokaiban, hogy egyszer felemeltethessünk az ő dicsőségében való részesedésre. **Ámen.**

Magnus Friedrich Roos

hanem örökké tartó üdvösségünk megszerzéséért, csak a hitünk karját kell kinyújtanunk.

Az Isten iránti buzgóság ugyan sokakban megvan, *de nem a helyes ismeret szerint* – ahogyan az apostol mondja. Más idők járnak, régebben más volt a világ, nem érek rá – halljuk; mert nem is akarunk ráérni. Közben mindnyájan tudjuk, hogy most kellene elfogadni, megragadni Krisztust, mert sohasem lesz könnyebb, mint ma. Aki ma él, azt ma várja az Úr, az nem juthatott hitre száz éve, és nem teheti meg száz év múlva sem.

Drága az Isten által kínált ajándék, ne szalasszuk el! Isten az üdvösségnek már e földön elkezdődő érzését csak azoknál tudja kimunkálni, akik a szájukkal is vallást tesznek róla és szívükben hiszik, hogy Jézus fel is támadt a halálból. Aki az örte meghalt és feltámadott Krisztuson keresztül ismeri meg Istent, az ma is egy szerető Atyát ismerhet meg, nem büntetőbíró. Mert aki hisz az Úr Jézus Krisztusban, az nem lát halált soha, sőt ítéletre sem megy, mert átment a halálból az életre. Hisszük-e ezt? Ha igen, kérjük most Istent, hogy hallja meg könyörgésünk szavát és munkálja ki lehetőleg minél többünkben azt, amire mi tetteink által képtelenek lennénk. **Ámen.**

Vámos Béla

(A Duna Televízió által 2006. február 11-én a diósförgepatonyi református templomból közvetített istentiszteleten elhangzott prédikáció rövidített és szerkesztett változata.)

Jézus megvallása: üdvösség!

(Befejezés az 1. oldalról)

resztyén misztikum, a szertartások hagyománya, az egyház (minden külsőséggel) nagyobb a szemedben, mint az élő Krisztus? Ellen tudsz-e állni annak az olykor nyomasztó belső lelki hangnak, amely nem Isten szerint való, és fel mered-e, akarod-e nyíltan vállalni, hogy Krisztus nem csupán a szokásos vasárnap-i istentisztelet egyik témája, hanem a te személyes Megváltód? Vagy félelem él még benned és azt hiszed, ha ezt megteszed, akkor sérülni fog a személyiséged a párod, a barátaid, a család előtt?

„Egy kemény, meglelt férfiember nem beszél ilyen asszonyos dolgokról” – mondta egyszer valaki. „Még akkor sem, ha egyedül Krisztus adhat örök életet ennek a meglelt férfiembernek is?” – kérdezett vissza egy hívő asszony. Ha a szokás, a férfias büszkeség fontosabb, akkor ott a vége nem lehet az örök élet. Elhisszed-e, hogy személyes hiteden áll vagy bukik, hogy Krisztus megvallásától vagy elutasításától függ az örök életed? „*Ha tehát száddal Úrnak vallod Jézust, és szíveddel hiszed, hogy Isten feltámasztotta őt a halálból, akkor üdvözülsz.*”

Drága Testvérek! Hol tart hát a mi keresztyénységünk? Mi van a családjainkkal ebben a keresztyén gyökerekkel rendelkező, mégis erősen elistentelenedő Európában? Van még időnk elcsendesedni és

könyörögni másokért? Oda tudunk még fordulni Istenhez? Elkezdünk végre önmagunkért és családjainkért imádkozni, ha kell, térdre roskadni és így könyörögni értük, ahogyan az apostol mondja? Vagy megvárjuk, hogy templomainkat lakóházakká alakítsák át, mint például Hollandia egyes városaiban? Tiltakozunk még, amikor gyermekeink tudatába a kereskedelmi televíziók szennyműsorainak száza azt vetítik, hogy mindegy, hogy az ellenkező vagy a saját neméből talál-e partnert magának, hogy mindegy, hogy eladja-e magát – mindenféle értelemben –, csak boldog legyen? Fontos-e még megvallanunk, hogy az Isten akaratával ellentétes abortuszt, eutanáziát, drogokat bátran hirdető és legalizáló európai közösséggel még akkor sem érthetünk egyet, ha ezzel bennünket bélyegeznek meg?

Sosem lesz jobb és alkalmasabb idő megvallani a mi Urunkat! „*Ha tehát száddal Úrnak vallod Jézust, és szíveddel hiszed, hogy Isten feltámasztotta őt a halálból, akkor üdvözülsz.*” Talán félelmetesen hangzik az apostol nyíltsága, de higgyük el: félelmetesebb az a kor, amely globalizmusával, értékrendjével, értéktelenségeivel próbál boldogulást vagy ha úgy tetszik rövid ideig tartó földi üdvösséget adni. Miközben Jézusban Isten mindent megtett a nem ideig-óráig,

„Égi megbízás“ alapján írta verseit

Szomorú sorok Nagy Gáspárról

Súlyos veszteség érte a közelmúltban irodalmi életünket: 57 éves korában, január 3-án elhunyt Nagy Gáspár költő. „Személyisége, művészete tisztaságot sugároz és követel” – szerepel a mottó Görömbei András Nagy Gáspár-monográfiájának címodalán, amely a Kalligram Kiadó gondozásában jelent meg.

Igen, mindig ezt az értéktiszteletet, a felelős gondolkodást, az ebből fakadó erkölcsi tartást éreztem benne, valahányszor verseit olvastam vagy társaságban lehettem. Erre a belső tisztaságra predesztinálta a dunántúli szegényparaszti környezet, a szülők világa, ahonnan érkezett. Mélyen hívő közösségbe született bele, mely gyermekevei útját is kikövezte, s melynek egyik meghatározó állomása a pannonhalmi bencés gimnázium volt.

Kormos István és Pilinszky János vette szárnyai alá már egészen korán a fiatal költőt. Koronátúz című, 1975-ben megjelent első kötetében a nagy festő, Kondor Béla emlékének ajánlja Égi megbízás című versét:

Megdarált margaréták lisztje
üzente nekem a telet,
masinám motorja begyújtva;
elhagylak benneteket.

Ne tántorogjatok világgá mégse!
ha lenyomatában is szakadék
életünk fölött suhan az angyal
s ezüst-zsilettjét pengetve zenél.

Mert szabadságom már
szárnyával megtoldva!
elhagylak benneteket,
kaptam egy égi megbízást:
festeném be a mennyeket.

Nincs egy olyan sora sem a versnek, mely rá, a szerzőre, Nagy Gáspárra is ne lenne vonatkoztatható. Már a vers címe is, „égi megbízás” sokat kifejez abból a szoros kötelékből, mely létét a transzcendentalitáshoz kapcsolta. Életművét olvasva,

szembetűnő, hogy verseinek mekkora hányada született meg bibliai igehelyek vonzásában. A teremtő Isten áll ezeknek a verseknek a hátterében; az igazán jelentős költemények az ő létének tudatosításában fogantak. A Tudom, nagy nyári délután lesz című, ciklusösszegző vers apokaliptikus látomásában az utolsó

ítéletre meghívottak előtt így jelenik meg az Örökkévaló: „Tudom, / emlékezetes, nagy nyári délután lesz, / s nem lesz idő megírni, leforgatni, / de mindenki – holt és eleven – / főszereplőként találkozik / a Rendezővel...”

Az életművön belül is, utóhatásaiban is legtöbbször emlegetett, leginkább számon tartott versei, az úgynevezett „rendszerelváltó” versek. Az Öröknyár: elmúltam 9 éves című vers, az Új Forrás 1984. októberi számában jelenik meg, és soha nem látott port kavart fel maga körül. Az utolsó sorok Nagy Imre nevének kezdőbetűivel végződnek, szándékoltnak nagyobb betűtípussal szedve, igazságot és elégtételt szolgáltatva a mártír miniszterelnök személyének:

„egyszer majd el kell temetNI
és nekünk nem szabad feledNI
a gyilkosokat néven nevezNI”
A fiú naplójából című versének közléséért a Tiszatáj szerkesztőségét meghurcolják, őt magát szilenciumra ítélik. 1956 mindvé-

gig elevenen élő emlék Nagy Gáspár életében. Költészetében külön kötet foglalkozik ezzel az időszakkal, vissza-visszatér alkotói pályáján a magyar forradalom és szabadságharc máig le nem zárt öröksége, eszménye. „Nem voltam bátor, csak nem mertem félni”, tért ki a válaszalól, ha ezekről az évekről, akkori közérzetéről kérdezték.

Élete utolsó éveiben a Magyar Katolikus Rádió kulturális-irodalmi műsorainak felelőseként, szerkesztőjeként dolgozott. Innen szólította el a hosszú, de keresztényi türelemmel, méltósággal viselt betegség, majd a halál. Kórházi ágyán rendületlenül írta verseit, mind szűkebb terjedelemben, egyre mélyebb kutakból hozva fel a szavakat. Utolsó költeménye csonkán is egész, megrendítő verstörmelék: „Szerethetett engem az Isten / mert teremtményének engem is elfogadott; / sárból-agyagból, apám s anyám álmaiból.”

Gy. Szabó András

Nagy Gáspár PÜNKÖSD UTÁN

Hiszem,
és egyre inkább:
nem a kimondott
s leírt szavak
illő elrendezésén,
hanem a bentrekedtek
léleküledékén
ámulnak s dolgoznak
majdan az igazi tolmácsok,
fordítóirodák –

Hiszem,
és egyre inkább:
a legbenső sötét
és mély vizek fölött
galamb köröz,
majd leszáll,
hogy aztán fölropítse
a szél táplálta láng –

Hiszem,
és egyre inkább:
a zúgásnak
tisztá csöndje lesz
s vigasza minden árvaságnak:
fehérizzású remény,
legyőzött halál.

Paul Gerhardt, aki közel 140 énekével az egyik legjelentősebb német protestáns énekköltő és lelképásztor volt, 1607. március 12-én született a németországi Gräfenhainichenben.

Szüleit még gyermekként veszíti el. 1628-ban beiratkozik a wittenbergi egyetem filozófiai és teológiai fakultására. 1643-ban Berlinbe kerül, ahol először házitánítóként tevékenykedik, és nagyon jó barátság alakul ki közte és a berlini Miklós-templom kántora, a híres zeneszerző, **Johann Crüger** között. Őszinte barátokból és lelki testvérekből hamarosan munkatársakká is lesznek.

Crüger szerette Gerhardt költeményeit, így nagyon sok szerzeményére daltamot komponált, sorra megjelenő énekeskönyveibe egyre többet tett be Gerhardt énekeiből. Paul Gerhardt 1651-ben lelkészként Mittenwaldébe került, ahol nemcsak prédikált, de nagy hangsúlyt fektetett a gyülekezeti énekkultúrára is, sok éneket tanított meg. Ebben az időben születik a nagyon ismert *Ó Krisztus-fő, te zúzott, Te véres szenvedő* kezdetű éneke, mely elterjedt az egész világon: ismertté vált nemcsak a lutheránusok, de más felekezeti körökben is. **Johann Sebastian Bach** *Máté passiójának* elején és a *Karácsonyi oratórium*ban is felcsendül ez az ismert dallam.

Gerhardt 1655-ben házasságra lépett a berlini **Anna Maria Berthold**dal. 1657-től mint fődiakónus-lelkész viszszerül a berlini Miklós-templomba. Házasságából öt gyermek születik, de közülük négy a születést követően meghal, a szülőket csupán egy gyer-

Hat énekét énekeljük Négyszáz éve született Paul Gerhardt

mek éli túl. Nagy megpróbáltatás ez, s érzéseit Gerhardt énekeiben sem tagadja, de elfogadóan és bizakodva tekint fel: „*Bár nehéz földi pályánk, / Könny lepi és tövis, / De örök palma vár ránk: / Útunk a mennybe visz*” – áll 265. dicséretünk záró soraiban.

Paul Gerhardt meggyőződéses lutheránus volt. Olyannyira, hogy hitvitába

keveredett és szembeszállt a református tanokkal. Pl. a kálvini kettős predestinációról szóló tanítást bibliaellenesnek tartotta, a 329. számú énekünk második versszakában ezt énekeljük: „*Nem éltem még e föld színén: te értem megszülettél; / Még rólad mit sem tudtam én: tulajdonodá tettél; / Még meg sem formált szent kezed, / Már elválasztál engemet, / Hogy társam légy e*

földön.” A reformátusokat nem tudta keresztyén testvéreként elfogadni. Nem értett egyet azzal sem, hogy a kálvinisták szerint az úri szent vacsorában Krisztus testileg nincs jelen. Hitvallásáért és bátor szembeszállásáért rövidesen mennie kellett Berlinből, de vigasztalódik: „*Ne vedd szívedre, az ellenség / Amit rád költ hazugsággal...*” (270,8).

1667-ben *Geistliche Andachten* (Lelki áhítatok) címmel jelenik meg énekgyűjteménye. Ugyanebben az évben veszíti el feleségét. 1668-tól Lübbenben lelkészkedik, betegesen, testileg összetörve tölti itt utolsó éveit. 1676. május 27-én, életének 70. évében visszasaadja életét Teremtőjének. Apai végrendeletében így ír fiának: „*Imádkozz szorgalmasan, tanulj tisztességesen, élj békével, szolgálj ékesen, maradj meg hitedben és hitvallásodban állhatatosan, s akkor majd úgy halsz meg és veszel búcsút ettől a világtól, hogy készen leszel, felszabadult és boldog*”. Halálos ágyán mindvégig bizakodva énekelte: *Mellőlem el ne távozz, / Ha majd én távozom; / A kínban, mit halál hoz, / Állj mellém, Jézusom. / Ha lelkem félve reszket, / S rettent a meghalás, / Nagy kínod és kereszted / Legyen vigasztalás* (341,6).

Paul Gerhardt élete alatt sok szenvedésen ment keresztül, de nem csak ő, hanem gyülekezete, népe is. Sosem szűnt meg azonban vigasztalni, lelki-gondozói költeményeiben bátorságot és reményt akart önteni az elkeseredett emberek szívébe.

Énekeskönyvünkben a következő énekei találhatók: a 37. zsoltár 5. versére íródott *Hagyjad az Úr Istenre Te minden útadat* (265.), a már említett *Légy csendes szívvel és békével* (270.), egy ismert karácsonyi kántáló ének (melynek szövegét Áprily Lajos fordította magyarra, s amely ének Gerhardt-nak egy egészen más, lelkesen örvendező oldalát mutatja be), a *Jöjjetek Krisztust dicsérni* (328.); továbbá a nagyon ismert *Itt állok jászolod felett* (329.), az *Ó Krisztus-fő, te zúzott, Te véres szenvedő* (341.) és a *Már nyugosznak a völgyek* kezdetű szép esti ének (503.).

Süll Kinga

Négyszáz évvel ezelőtt, 1607. március 24-én született a holland Michiel de Ruyter admirális, aki nemzetünk és reformátusságunk történelmébe oly módon írta be a nevét, hogy 1676. február 11-én megszabadította a gályákról a főként Felső-Magyarországról elhurcolt protestáns prédikátorokat.

„Amikor az ember határozott cél felé tart – mondta Petrus –, nagyon fontos, hogy az útnak is szenteljen figyelmet. Az út az, amely mindig megmutatja a célba érés legjobb módját, s útközben gazdagodunk.”

A *Zarándoklat* különös helyet foglal el **Paulo Coelho** világhírű brazil író munkásságában. Nem csupán stílusa emeli ki többi írása sorából – azáltal, hogy mintegy summázásként átfogó keresztmetszetet adja az író gazdag lelkiségének és életszemléletének –, de keletkezése is igen meghatározó. A Saint Jean Pied-de-Port-tól Santiago de Compostellába tartó, közel hétszáz kilométeres gyalogút alatt tapasztaltak adták meg Coelho-nak a végső elhatározást ahhoz, hogy szinte egy csapásra szakítson addigi életével, és valóra váltsa hön dédelgetett vágyát: nevezetesen, hogy író legyen.

Paulo Coelho 1986-ban indult el a Santiago de Compostella-i zarándokútra, mellyel egy RAM-szertartást teljesített. A RAM-rend, amellyel az író már hosszú évek óta szoros kapcsolatot ápolt, egy szűk kis csoport a katolikus egyházon belül, különösebb titkok és misztériumok nélkül, fő céljának pedig azt tekinti, hogy mindenek előtt megértse a világ szimbolikus nyelvét. A szertartás célja az volt, hogy a regény főszereplője megkeresse azt a kardot, amellyel a rend mesterévé avatták volna, de elbizakodottságának és felkészületlenségének köszönhetően méltatlannak bizonyult rá.

Spirituális érdeklődésétől és a csodák iránti túlfűtött kíváncsiságától hajtván indul útnak kísérőjével, Petruszal. „Miközben én folyton-folyvást megfeledkeztem a világ többi részéről, és kizárólag a kardom foglalkoztatott, ő a fájdalmas próbákon keresztül visszatért a valóságba” – írja a szerző, aki, bár minden egyes lépéssel közelebb került a céljához, mégis egyre távolibbnak érezte azt.

Kettejük olykor napokig tartó néma menetelése, beszélgetéseik vagy éppen saját belső monológja nyomán kibontakozik az író gazdag lelki világa, elképzelése életről, halálról, házasságról és vallásról, emberi kapcsolatokról, egyszóval mindarról, ami mindennapi életünket befo-

A zarándoklat

lyásolja. Láthatjuk, az író miként harcolta meg a maga Nemes Harcát, miként küzdött meg legnagyobb ellenségével, saját félelmeivel, és hogyan ismerte fel – a korábban legnagyobb ellenségének tartott halálban – társát és végső soron legnagyobb segítőjét.

Mialatt végig töretlen kedvvel rótta a lelki és komoly testi erőfeszítéseket igénylő kilométereket, rá kel-

lett jönnie, hogy éppen rendkívüli elvárásai távolították el céljától, amiért talán nem is kell olyan mesze mennünk. Mert „mindenki kiválasztott, aki nem azt kérdezi, mit keresek én itt, hanem úgy dönt, azzal foglalkozik, ami lelkesedéssel tölti el, bármi is az. Mert minden igazán lelkesen végzett munkában benne van a Paradicsom kapuja, a megváltó szeretet, a döntés, mely elvezet Istenhez.” Szinte észrevétlenül hasít belé a felismerés: fontos, hogy tudjuk, mi a célunk az életben, s hogy legyen bátorságunk rálépni az útra; de még ennél is fontosabb, hogy mindig tudjuk, mihez kezdjünk vele.

Hogy az író végül megtalálta-e a kardját, vagy hogy a könyvben leírtak egytől-egyig valóban megtörténtek-e, talán nem is olyan fontos, vetíti előre az előszóban, így az olvasók

„legalább a saját személyes tapasztalatukat fogják keresni, nem pedig azt, amit én éltem át.”

Coelho Szent Jakab útján különös titkok felfedezésére indult, olyan titkok, misztériumok és próbatételek keresésére, melyek talán képessé és méltóvá tehetik az élet rejtélyeinek megismerésére. A *Zarándoklat* ennek a buzgó vágyakozásnak a tanúbizonysága, de még inkább azon végső felismerése, hogy „a Tradíció nem a kevés kiválasztottak útja, hanem minden emberé”. Arra buzdít, hogy mindenki harcolja meg a maga Nemes Harcát, hogy járja végig a maga zarándokútját, mert nem csak egy zarándokút létezik, és éppen e megszámlálhatatlan sok út összessége adja az élet csodáját és a mindennapok rendkívüliségét.

Vámos Tamás

(Atheneum 2000 Kiadó, Budapest 2005)

Feladvány

Melyik országban van a híres zarándokút célpontja, Santiago de Compostella?

Kérjük, hogy megfejtésüket legkésőbb **április 15-ig** nyílt levelezőlapra, képeslapra vagy emailen juttassák el a **Kálvinista Szemle** szerkesztőségének címére (**930 10 Dolny Štál 386**). A helyes választ beküldők közt ajándék könyveket sorsolunk ki.

A januári számban feltett kérdésre azok válaszoltak helyesen, akik úgy tudják, hogy tavaly a magyar reformátusság az ötödik világtalálkozóját tartotta.

Azon kedves olvasóink közül, akik helyes megfejtést küldtek be, hárman részesülnek – a Zsinati Elnökség jóvoltából – könyvjutalomban, mégpedig **Hagyó Gabriella** (Nemesócsa), **Laczo István** (Kassa) és **Szanyi Mária** (Rozsnyó). Mindhárman Bettes István *Szép tündöklő csillag* című háromkötetes versgyűjteményét kapják. Nyereményükhöz gratulálunk, postán küldjük el.

A szerkesztőség

Ez az az időszak, amire már gyülekezeteink idősebb tagjai visszaemlékezhetnek. Bizonyára megvannak még, talán ott porosodnak polcainkon a század elején kiadott énekeskönyvek: az 1903-as Fejes István-féle, vagy az 1921-ben kiadott Baltazár-féle énekeskönyv.

Sajnos ezek az énekeskönyvek folytatták az előző évszázad rossz tradícióját: a zsoltároknál megmaradtak a kiegyenlített hangjegyértékek, több zsoltárdallam kimaradt, a dicséretes szövegében változtatások történtek, s mindemellett megmaradt a vontatott énekstílus.

1925-ben itt, a Felvidéken megjelenik a Pálóczi-Czinke István által kiadott énekeskönyv, aki sok helyen szinte a felismerhetetlenségig belejavít a Szenczi Molnár Albert-féle zsoltárszövegbe, a dicséretes sorrendjét átrendezi, több éneket kihagy.

Mint már említettük, ebben az időben válik népszerűvé a *Hozsánna* és a *Hallelujah!* énekeskönyv azok körében, akik ezen a tradíción túl akartak lépni, akik az állóvizet fel szeretnék volna kavarni.

Nagy előrelépést és reménysugarat jelentett a magyar református egyházzene számára az 1948-ban megjelent

MAGYAR REFORMÁTUS ÉNEKESKÖNYV

Kiadja
a Magyar Református Egyházak
Tanácskozó Zsinata

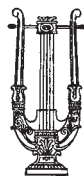
Budapest, 1996

A Magyar Református Egyházak Tanácskozó Zsinata által 1996-ban kiadott énekeskönyv belső címlapja

20. századi énekeskönyvek

próbaénekeskönyv, amely Csomasz Tóth Kálmán, Gárdonyi Zoltán, Ádám Jenő és Balla Péter nevéhez fűződik. Ennek az új énekeskönyvnek a szerkesztésekor újra előkerültek a reformáció előtti himnuszok és liturgiai énekelemek. Ismét helyet kaptak az

HALLELUJAH!

Dr. Kováts Lajos szerkesztésében
1944-ben jelent meg az
evangéliumi énekek gyűjteménye

énekeskönyvben a 16. századi magyar reformátori hagyományból táplálkozó énekek. A genfi zsoltárok visszakapták eredeti szövegüket, az énekek ritmusa (legalábbis a kotta szerint) visszanyerte eredeti formáját.

Az ideiglenesen bevezetett próbaénekeskönyv egyetlen hibája talán az, hogy mindenféle revízió nélkül véglegesítették. Így azokra a változtatásokra már nem kerülhetett sor, melyek egyházzenei szempontból fontosak lettek volna.

Gárdonyi Zoltán 1979-ben megjelent *Széljegyzetek a magyar református énekeskönyvhöz* című írása foglalkozik ezzel a problematikával. Tárgyalja és tisztába teszi többek között a zsoltárok ún. diézisének (a záróhang előtti hang felemelése) kérdését is. A

végleges kiadás előtt jobb lett volna ezekkel a kérdésekkel behatóbban foglalkozni, így talán elkerülhető lett volna az évtizedek óta tartó „diézis-vita”.

Ezt az ún. '48-as énekeskönyvet egyházunk zsinata 1951-ben átvette, s azóta is ez a hivatalos református énekeskönyvünk. Mint tudjuk, megszületett közben a Máté János által fémjelzett 1996-os énekeskönyv. A zsoltárok kérdését részben megoldja, de mivel számtalan nagyon kedvelt dicséretet kihagy, így csak egyes gyülekezetekben került bevezetésre. Mindemellett Erdélyben – ahol még nem is olyan rég egyszerre többféle énekeskönyv is használatos volt – az egységesítés szempontjából nagy lehetőséget jelentett ez az 1996-os énekeskönyv. Ez a bátor kezdeményezés, mely az éneklés megújítását, megelevenítését igyekszik szolgálni, lassan-lassan gyümölcsöt terem.

Manapság már nagyon sokféle énekeskönyv után nyúlhatunk. Megjelent számtalan ifjúsági énekeskönyv is, melyek, mondhatni, ezt a '48-as tradíciót igyekeznek továbbvinni. De a bűzával együtt megjelent a konkoly is: nagyon sok olyan ifjúsági ének, illetve énekefűzet került előtérbe, melyek csupán a külföldi, számunkra idegen eredetű énekek gyöngé fordítását adják elénk. E téren is szükséges megvizsgálni az énekeket, hiszen az nem elég, ha csupán a hangulatukkal és ritmusukkal ragadják meg az embert. Fontos, hogy mondanivalójuk biblikus, szövegük pedig méltó legyen Isten magasztalására.

Láthatjuk tehát, hogy a helyénvaló ének és éneklés nemcsak őseink számára jelentett kihívást, hanem jelenünk számára is az; s ebben csak a tiszta Ige adhat útbaigazítást.

„Kész a szívem, Istenem, arra, hogy énekeljek és zengedezzek lelkesen!
Ébredj, lant és hárfá,
hadd ébresszem a hajnalt!
Magasztallak, Uram, a népek közt,
zsoltárt zengek rólad a nemzetek közt.
Mert szereteted az égig ér;
hűséged a magas fellegekig.
Magasztaljanak a mennyben, Istenem,
dicsőítsenek az egész földön!”

(Zsolt 108,2–6).

Süll Kinga

Folytatjuk annak boncolgatását, hogy mi történik, amikor a felnőtt a fegyelmezetlen.

Hogyan várhatja a szülő, hogy tekin-téllyel legyen gyermeke számára, ha úgy él, hogy maga sem szeretné, hogy gyermeke azt tegye, amit tőle lát?

Fegyelmezetlen szülők

Számtalan módja van annak, hogy a felnőtt kimutassa fegyelmezetlenségét. Elég, ha azokra a szülőkre gondolunk, akik gyakran lerészegednek gyermekeik szeme láttára, vagy azokra, akik a Pilszky János által megfogalmazott – „Az ágy közös. A párna nem” – viszonyban élnek, akik a gyermekeik előtt mar-ják egymást. De említhetem azokat a felnőtteket is, akik nem urai életüknek, állandó időzavarban szenvednek, életük csupa felfordulás. Gyermekeik joggal tartják értelmetlennek azokat az utasítá-sokat, amelyeket tőlük kapnak életük rendben tartására.

Mi joga várja el például a szülő, hogy gyermeke pontos legyen, ha ő maga rendszeresen késik? Vagy hogy ne szórja el a pénzét, ha a szülők vásárlási szoká-sai olyanok voltak, hogy hitelből, kölcsönből intéztek mindent, nem volt meg a családban a spórolás kultúrája, ha a gyermek nem tapasztalhatta meg a gyűj-tőgetés utáni költsékezés örömét. (Ko-runk sajnos egyre inkább kedvez a – vedd és vidd, majd törleszted – fogyasztói szemléletnek!) Nem árt meg senkinek (sőt!), ha megtanul türelemmel várni. Ezt is tanulni kell.

Egyrészt tehát azért nem mindegy, hogy hogyan él a felnőtt, mert kopírozza őt gyermeke (előfordulhat, hogy gyerme-künknel azt büntetjük, amit tőlünk tan- nul, lát; csak nem tudatosítjuk), másod- sorban pedig – akarunk ellenére – beé- pül szüleink mintája; s amitől gyermek- ként szenvedtünk, azt szülőként automa- tikusan mi is elkövetjük gyermekeink- kel, mert ez jön belőlünk. „...az a gye- rek, aki szülei személyiségét elretentő példának tekinti, és mindenben az ellen- kezőjére törekszik, általában becsapja önmagát. Azt hiszi, hogy más, mint a szülei, pedig a gyűlölt személyiségvoná- sok akarata ellenére beépültek az ő sze- mélyiségébe is” – írja Maurice E. Wag- ner a *Vagyok-e valaki?* című könyvé- ben.

Aki mást mond, mint amit tesz

Ha a szülők rendszeresen nem tartják be az ígéreteiket, mást tesznek, mint amit mondanak, az szintén tekintélyt romboló

„Reggel fogj a magvetéshez...” (VIII.) Tekintélyromboló hibák

és veszélyes. Ha ezt a fajta probléma- megoldást kapja a gyermek, természetes, hogy nála sem lesz súlya a szónak. Az a szülő például, aki csak ígéreti a szófo- gadatlanság következményeként a büntetést, szinte maga idézi elő azt a helyzete- t, hogy a gyermek „nem hallja” meg a hangját. Egy pszichológus a falióra elő- előbukkanó kakukkjához hasonlította azt az édesanyát, aki megelégtelve gyerme- kei viselkedését időnként ki-kifutott az udvarra, majd miután elmondta: „Most már elég!”, egy időre visszament a ház- ba. A folytonos „nem szabad” és „hagyd abba!” típusú tiltásokkal szemben immu- nisakká lesznek a gyermekek: nem lesz foganatjuk és hatásuk, megszokják és ki- tartóan ignorálják őket. „Aki maga tanult meg járni, esni is ügyesen tud.” Ezt Ve- kerdy Tamás gyermekpszichológus írta, s átvitt értelemben ezt úgy is érthetjük: nem kell minden kicsiségtől óvni, féltetni a kicsiket, mert az önállóságra nevelés egyik fő feladata, hogy próbálhassák ki magukat, miközben tapasztalatokat sze- rezve fejlődnek. A nagy veszélyek elke- rülésére viszont meg kell tanítani őket; s ha ilyenkor nem hallgatnak a tiltásra, ak- kor annak legyen következménye is!

Mondjunk igazat!

Egy másik nagyon veszélyes és sajnos egyre gyakoribb viselkedési minta a gyermekek számára, amikor azt tanulják meg szüleiktől, hogy az az ügyes ember, aki „elakadáskor” akár füllentéssel is, de kivágja magát a bajból. Ha a kisgyermek a spekuláló, kapcsolatait kihasználó, le- hetetlent nem ismerő apukára csodálattal tekint, akkor ő sem akar más lenni. Az ilyen szülő hiteltelenül mondja majd gyermekének: Ne emberekben, hanem Istenben bizz!

Van, amikor a gyermeket saját érdeke- ire hivatkozva próbálják megóvni a kel- lemetlen igazságoktól, kegyes hazugsá- gokkal „védik”. Amikor például a beteg- ség vagy a halál tényét próbálják meg el- titkolni s akarják megszépíteni azt, ami nem szép. Az a gyermek, aki úgy nő fel, hogy tapasztalja szülei „kis” hazugságait vagy adott esetben az érdekében elhall- gatott féligazságokat, elbizonytalanod- hat, s előállhat olyan helyzet, hogy meg fogja kérdőjelezni szülei szavahihető- ségét. „Ha azt tapasztalja, hogy az egy- értelmű tényt valamelyik szülője letagad- ja, elhallgatja vagy elferdíti, nagy az esély arra, hogy az irányában tapasztalt

érzéseket is megkérdőjelezi, az addig biz- tos dolgokban elbizonytalanodik. Mi van, ha velem sem őszinte?! Egy ilyen ta- pasztalat teljesen alááshatja a szülő te- kintélyét a gyerek szemében.” Ezt M. Scott Peck írja *A járatlan út* című köny- vében. Ráadásul eljőhet az az idő, ami- kor a taktikázó szülőt nem veszi majd komolyan a gyermeke. Ha például kelle- metlen telefonhívás esetén gyermekével tagadtatja le magát a szülő, akkor ne cso- dálkozzon, ha eljön a pillanat, amikor gyermeke megkérdőjelezi megbízható- ságát. S ez még bonyolultabb és veszé- lyesebb, ha hívó ember követi el ezt a hibát...

„Az igaz utat tud mutatni másnak is” – olvasható a Bibliában (*Péld 12,26a*). Az a szülő, aki tudja, Isten mindig és min- denkor látja, nem fogja a titokban mara- dó vétket elfogadhatónak és jogosnak, a kegyes hazugságot pedig kimagyarázha- tó és igazolható cselekedetnek tartani. De ha a kellemetlen helyzet vállalása helyett a kibúvókat kereső, az önös szem- pont szerint történő érvelés példáját látja a felnövekvő gyermek, akkor értékrend- je, hitbéli meggyőződése ekképp fog kia- lakulni. Nem kell attól nagyobb elisme- rés, mint ha a kisgyermek legfőbb érve és bizonyítéka valami mellett az, hogy: ez így van, mert apukám mondta. (Ettől nagyobb szülői siker már talán csak az lehet, ha kamasz gyermekünk mondja ugyanezt.)

–kdI–

„Tökéletesség”

Amikor az igazságot önmagunk fölé tudjuk emelni, hallatlanul kö- zel vihet bennünket gyermekeink- hez. Egy életre biztos viselkedés- mintát rögzíthetünk így benne.

Gyermeünk tökéletesedése felé olykor a mi összetört „tökéletessé- günk” leleplezett romjaiból épül az út, amikor lemondunk a „szégyen takargatásáról”. Kétségtelen, hogy ez nem könnyű.

Valójában csak úgy maradha- tunk (valamelyest) gyermekeink példaképe, ha ezt nem erőltetjük görcsösen és mindenáron. Ha téved- hetetlen félistennek tüntetjük fel magunkat, elfordulnak tőlünk, sőt, esetleg el is menekülnek.

(Gyökösy Endre)

Felesége és három leánya más lakásba költözött. Ez kínossá tette a helyzetét, de a gyülekezetét is. Ezen segítő, de leginkább attól a gondolatától vezérelve, hogy a régi családi rend helyreálljon, Kardos gondnok és e sorok írója fölkereste a tiszteletes asszonyt, és igyekezett rábeszélteni, hogy térjen vissza férjéhez. Erre hosszú kérés után ráállt, s mi elégedetten jelentettük a lelkésznek az eredményt; de az asszony mégsem tért vissza a családi fészekbe. Később megtudtuk, hogy leányai beszélték le anyjukat, akik tele voltak apjuk iránti (de láthatólag minden férfi iránt is) gyűlölettel. Nem is mentek férjhez, pedig Sedivi nagyon szerette és dédelgette leányait. Minden útjáról hozott nekik valami kedves ajándékot. Még évek múltán is mindig ajándékokkal kereste föl őket, amikor egy pozsonyi leányintézetben laktak. Utjairól – amik alkalmával teli kosarakkal vitte nekik kertje legízletesebb gyümölcsseit és szőlőjét – mindig nagyon szomorúan és elkeseredve jött haza. A csomagokat átvették a kapustól, de személyesen soha egyikük sem jött ki, hogy megköszönje apjuknak a gondos figyelmet. Ilyenkor láttam őt keserű könnyeket hullatni.

Sedivi 1929-ben újra megnősült, és boldog volt, amikor hatvanhat éves korában megszületett a negyedik leánya. Őt is úgy dédelgette és látta el mindennap újabb ajándékkal, mint ifjú feleségét, akit szintén gyermekként dédelgetett.

Az illavai fogházi élet törte meg ezt a szokatlanul szívós embert és fektette korábban a sírba, mint ahogy erős szervezete bírta volna. De végső megpihenéséig még egy évtizeden át figyelhettük, hogyan küzdött és harcolt a reá bízott vagy önként vállalt gyülekezetek lelki és anyagi felvirágoztatásáért, jóllehet abban az időben előbb egy ádáz szembaj homályosította el látását, majd egy gonosz feyházi fenyítés akarta béklyóba szorítani akaraterjét.

Missziói körútjain Sedivi hamar fölsimerte, hogy Ruttkai alkalmas volna egy rendes lelkészi állás létesítésére. Gondos előkészítés után – már a templomépítés is számításba jöhetett – 1912 végén a körülbelül kilencszáz református lelkész számláló körzetet ötvenkét helyi egyházzal kiküldött missziói lelkészre bízta. A lelkész jól sáfarkodott: két év múlva, a missziói hivatásban vele versenyző nejével 1236 hívet számláltak össze. Az anyagiak biztosítása nyomán egy szép templom tervei is elkészültek. Aztán... A világháború a nyitrai gyülekezet árbocait összetörte, s a hajó teste megroppant,

Megemlékezés néhai jó Sedivi Lászlóról,

Ruttkái kettétört. A lelkész és számos hitsorsosát a sovinizmus vihara elsodor-ta. Az ott maradtakba megint csak Sedivi öntött lelket, és híven szította bennük az igaz hit paraszát – haláláig.

Az érsekújvári fiókegyház életre keltése (a sok más oldalról jövő kísérlet meg-hiúsulása után, hiszen az egyházmegye például utazó lelkészi állást is hajlandó volt létesíteni, Nagyszombatig terjedő hatóságával), elintézése Sedivi lelkésznek sikerült.

Az a körülmény sem szegte alkotókédvét, hogy az emlékiratában kifejtett terve, miszerint a nyitrai ingatlanok értéke-

alakult át hamarosan. Egy neves építész-vállalkozó, egy városi bennfentes tisztviselő és egy mérnök jóbarát csodákat tudnak művelni rövid idő alatt, ha valaki erre lélekkel ösztökéli őket. A kis evangélikus templomban nem fértek volna el az ezután rendszeresen istentiszteletre járók. Egyik tisztelője az imaház és a harangláb felszentelése után rendezett vendégségen – vagy kétszáz ünneplő jelenlétében – keresetlen, de lelkes szavakkal próbált rávilágítani a lelkész sokoldalú, áldásos működésére, és körülbelül ilyen szavakkal köszöntötte: A lelkész, aki ma

itt a merész kurucok kései ivadékainak alázatos istenfélelmet prédikált, az elmúlt vasárnapon Lipótvárott, az állami feyházban a törvények ellen vétetteknek, s most a börtön sötét cellájában bűnhődőknek vigasztalásul az örök hit világosságánál a Megváltó szenvedéseit tárta föl. Azelőtt meg Nyitra-bányán az Úr bátorító szavát, hogy „Ne félj, kis se-reg” zengte naponta „Isten, segíts!” kiáltással vagy „Szerencse fel!” buzdítással a föld veszélyes mélyébe leereszkedőknek.

Az állam déli határainak 1938 novemberében történt megváltozása következtében az Egyetemes Egyház jelentékeny része Magyarországhoz került. E területi változások révén eddigi egyházkormányzatunk szer-

veivel minden hivatalos kapcsolatunk megszűnt. Mint a közben létrejött önálló Szlovák Állam nyugati felében megmaradt három református gyülekezet nesztor lelkésze indítva érezte magát, hogy új egyházi vezetői szerv létesítése által biztosítsa gyülekezeteink törvényes kormányzását, valláserkölcsei és anyagi érdekeink rendes képviselését.

Sedivi úgy látta, hogy az új állam keleti, népesebb felében az egy időben megindult szervezkedési mozgalom alkotmányellenes eszközökkel dolgozik, mellőzi az autonóm presbiteri jogokat, sőt az állam által ösztönzött Szervezőbizottságot (Organizačný výbor) is megalkotta, amely önkényesen átvette az egyházak fölötti vezetést. Sedivi ezzel a ráerőszakolt szervvel szemben nyílt harcot hirdetett, elsősorban annak erős szlovák sovinizsra beállítottága mi-

A nyitrai gyülekezeti terem falán levő festményen Sedivi László látható.

sítése révén a missziói központot Érsekújvárra szerette volna áthelyezni, nem valósult meg. Komoly elhatározással rászánta magát a nyitrai állapotok konszolidálására, ezen felül pedig, hogy ott segít, ahol szükség van rá. Előbb (a ruttkain kívül) a nagyszombati fiókegyház gondozását vállalta, amire a rétei anya-egyház kérte föl. Aztán Érsekújvárról mind gyakrabban jöttek öntudatos egyháztagok, hogy kérjék: segítsen helyzetükön, mert az elég népes gyülekezet lelkigondozása, a nagyszámú fiatalok válásának oktatása nem kielégítő. Az evangélikus templom igénylése körül, jóllehet egyházi adójuk kétharmad részét adják oda, nehézségek merültek föl.

Személyes baráti kapcsolatai révén a város belterületén, egy tehető gazda szép, tiszta, magas kőépülete tágas imaházzá, a galambdúc pedig haranglábbá

a nyitrai gyülekezet első lelkipásztoráról (II.)

att. Ez a harc néha kíméletlen jelleget öltött mindkét részről, egészen addig, amíg az áldatlan viták élén álló két „harci kakas”, Sedivi és az Amerikából visszahívott szlovák református lelkész, Tomašůfa, Pozsonyban az első magyar és szlovák nyelvű papi vizsgán és avatáson személyesen nem találkoztak. Eleinte itt is hevesen vitakoztak, de belátva, hogy mindketten egyházuk egyetemes ügyét kívánják szolgálni, a végén összelelkeztek. Megható volt, hogy e két öreg pásztor a békekötés örömétől percekgig szólni sem tudott, csak könnyezni.

Az önálló Szlovák Köztársaság megalakulása körül, mint ismeretes, Hitler bábáskodott. Ez már önmagában is nagy izgalmat váltott ki a zsidóságból, az érzékenyebbek már akkor a kereszténység felé tájékozódtak. A kikeresztelkedések mind itt, mind külföldön már 1938-ban megkezdődtek. Amikor az állam mind radikálisabb intézkedései folytán a zsidó ingatlan, majd ingó vagyonok biztosítása rohamosan elkobzásukig jutott, sőt megkezdődtek a gyűjtőtáborokba való transzportálások, a zsidó vallásból való menekülés tömeghisztériává fokozódott. Ezt leginkább az a körülmény váltotta ki, hogy kiszivárgott a kormány titkosnak szánt rendelete a nem fasiszta külföld ultimátumszerű intervenciója következtében, hogy a kitelepítés alól mentesítve lesznek mindazok, akik legkésőbb 1942. március 16-ig kikeresztelkednek. Ekkor tömegesen, százával keresték föl a keresztény egyházak lelkészi hivatalait a kitérni szándékozók.

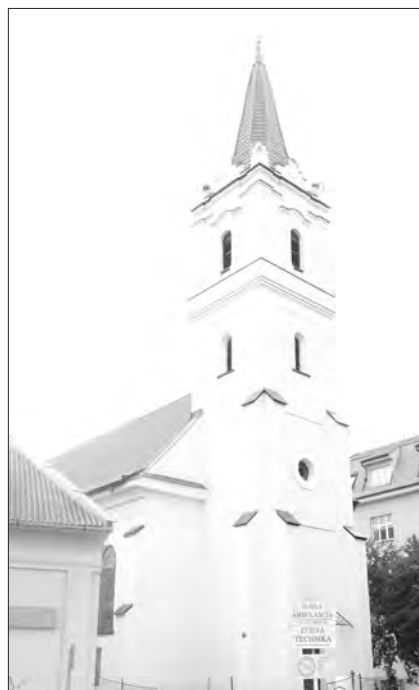
A katolikus plébániák kapui előtt megtorpant a tömeg. Itt szigorú szabályokat érvényesített a megrögzött felsőbb hatósági közizgazgatás. Hathetes előkészítő időt szabott (persze megfelelő kivételekkel, a kiváltságosokkal szemben). Ez természetesen az első transzportok sorsáról kiszivárgott rémes hírek hatására a végtelenségig följazott idegzetűeknek több volt, mint elviselhető.

A protestáns egyházak felé irányult tehát segítséget kérő tekintetük, s így megindult egy vég nélküli áradat Sedivi lelkipásztor felé. Szinte csodával határos, milyen gyorsan jutott el a hír egy-két hét alatt márciusban és áprilisban Pozsonyba, Nagyszombatba, Zsolnára és számos távoli falucskába, majd egy kis szünet után augusztusban, amikor egy újabb, külföldön kieroszakolt amnesztia hírére, hogy tudniillik a védelem a szeptemberig kikeresztelkedettekre is vonatkozik, új-

ból megindult a zarándoktömeg a nyitrai mentő apostol felé.

Hogyan és miként fogadta ezt a feléje áramló, végveszélyben segítséget kérő bizalmat a nyitrai gyülekezet lelkipásztora? Egy szóval jellemezhetem legtöbbször hónapokra terjedő és hétszázra menő esdeklővel szemben tanúsított magatartását: Emberként. Mint Isten teremtetten ember, a maga sok gyarlóságával, de egyszersmind fenséges, felemelő, jó példát mutató, tökéletességre törekvő, alázatos kereszténységével.

1942. március 10-én kezdődött. Több tucatnyi síró-rívó asszony és férfi kereste föl késő este (nappal zsidók sehol sem mutatkozhattak tömegesen) szőlőbeli lakásán, és kérve kérték, keresztelje meg őket. A lelkész látása egy súlyos szeműt következtében nagyon korlátozott volt, fáradt is volt, kérte hát őket, jöjjenek reggel a templomba, mert otthon

A nyitrai református templom.
(A. Kis Béla felvételei)

nem keresztelhet. A sok kétségbeesett ember addig rimázkodott (többen vidékről jöttek), kocsiórt is elszaladtak némelyek, míg aztán kézen fogva levándorolt velük a városba. Az egypár gyertyával gyéren kivilágított templomban, egy-két alkalmi bibliai vers felolvasása után szentbeszédet mondott, majd egy atyai intelem után megkérdezte a jelenlevőktől, hogy tiszta szívből kívánják-e felvenni a kereszttség szentségét. Az egyházfi és családjának tagjai voltak a keresztcsülők. A megkeresztelkedés után a

tanácsterembe vonultak, mindegyiküknek igazolnia kellett az illetékes járási hivatal értesítésével (a Výmerrrel), hogy bejelentette szándékát a zsidó vallásból való kilépésre. E nélkül az igazolás nélkül senkit sem keresztelt meg, ennyire tisztelte a hatóságot, nem akart az állami törvények ellen vétetni. Az egyházi főhatóságnak (Organizačný výbor reformovanej cirkvi na Slovensku) a katolikusokénál valamivel enyhébb korlátozó rendeleteit nem respektálta ennyire, mert nem tudta összeegyeztetni lelkiismeretével, és különben sem ismerte el a törvényességüket.

Igazolás után a kikeresztelés tényét beírta az anyakönyvbe, és a vidékieknek, akiknek el kellett utazniuk, ki is állította a keresztlevelet. Mindez reggelig tartott, de haza nem mehetett, mert újabb jelöltek tömege várta a templomban.

A negyedik napon jöttek mondani nekem, milyen különös nagyüzem folyik a templomunkban, hát lementem. A lelkipásztor a templomban éppen magyarázta a száz körüli egybegyűltnek lépésük fontosságát lelki üdvükre vonatkozóan. A beszéd végén fölszólította őket, hogy csak az álljon a keresztvíz alá, aki komolyan gondolja az áttérést és élete további folyamán keresztényként fog élni. Egy rövidesen megrendezendő tanfolyamon, mondta, alkalmam és módja lesz mindenkinek áttanulmányozni hitvallásunkat. Erre kéri őket, és reméli, hogy ezzel hálálják majd meg új közösségüknek, hogy hosszas előkészítés nélkül most kezükbe adja a keresztlevelet mint menlevelet, mely sok meghurcoltatástól, talán a haláltól menti meg őket.

Fölmentem velük a tanácsterembe, és bejegyzéseket tettem az anyakönyvbe. A keresztlevelek megírásában egy éppen kikeresztelkedett ügyvédjelölt nő és egy gyógyszerészjelölt segítettek. Ezek egy régimódi írógépet is ajándékoztak az egyháznak, és ígérték, hogy szabadidejükben mindig eljönnek segíteni, mert az idő sürget, lejár a védidő.

Akkortájt lázas beteg voltam. Egypár nap múlva Sedivi látogatott meg otthonomban, és átadott nekem hétezernyolcszáz koronát: ennyit adtak össze addig a kikeresztelkedettek a templom fűtési berendezésére. Két nap múlva megint hozott hétezernyolcszáz, ezt az egyházfenntartási alap betétkönyvére fizettem be a banknál. Úgyszintén a többi összegeket, amelyeket augusztus 24-ig átadott nekem: összesen negyvennyolcezer koronát.

Acsay Lajos
(Befejezés a következő számban.)

Szeresd felebarátodat!

Egy olasz meseírónál olvastam egy remetéről, aki nagyon kegyes ember volt. Már évek óta az egykori faluja fölött, a hegyekben élt. Azért ment oda, hogy a lehető legteljesebb kapcsolatot alakíthassa ki Istennel. Nem törődött magával, nem számított, ha elszakadt a ruhája, vagy ha nem azt találta napi ennivalójául az erdőben, amit éppen eltervezett. Egy alkalommal a barlangjában volt, és éppen imádságra csendesedett el, amikor egy kicsi egér jelent meg a barlangban. Az egyik helyről a másikra szaladt, és a talpacskái halk zaja is zavarta az imádkozó remetét. Abba is hagyta a csendességét, és rászólt az egérkére:

– Miért zavarsz itt imádság közben?

– Mit tegyek, ha éhes vagyok? Keresgélek valami rágcsálnivalót – hangzott a válasz.

– Hordd el magad innen, te korcs egér! Hogy mersz zavarni, amikor imádságba mélyedve Isten közelében vagyok! – tört ki mérgesen a remete.

– Hogy lehetsz Isten közelében – kérdezte az egérke – ha még velem sem tudsz békességben kijönni?

Ma is sokan gondolkodnak úgy, mint ez a remete. Gyakran megesik, hogy Istennel rendezett viszonyunk van, de egy-egy ember nagyon idegesít. S ha magunk értékeljük magunkat, bizony még azt is megállapítjuk, hogy az Istennel való kapcsolatunk „tökéletes”: hiszen imádkozunk, elolvassuk a napi igé-

ket a Bibliából, templomba is járunk. Próbáljuk – emberi ésszel – teljesíteni mindazt, amiről úgy gondoljuk, hogy közelebb vihet Istenhez. És észre sem vesszük közben azt, hogy a környezetünkben élőket nem becsüljük meg eléggé. Pedig a szeretet parancsolatának a két részét nem lehet szétválasztani.

Az istenszeretet és az emberszeretet egybetartoznak! Aki embertársaival nincs jóban, aki lenézi a többieket, vagy haragszik valakire, az hiába tesz meg mindent Istenért. Pál apostol írja a korinthusiakhoz: „*És ha szétosztom az egész vagyonomat, és testem tűzhalálra számom, szeretet pedig nincs bennem: semmi hasznom abból*” (1Kor 13, 3). Az Úr Jézus sem lelte örömét annak a farizeusnak az imádságában, aki – bár Istennel szemben teljesítette kötelességeit, sőt talán többet is, de ugyanakkor – lenézte, megvetette a mellette imádkozó vámszedőt.

Fontos tisztelnünk, becsülnünk és szeretnünk a körülöttünk élő embereket. Csak úgy tudjuk Istent igazán imádni, bensőséges kapcsolatba kerülni vele, ha békességben, szeretetben élünk környezetünkben az emberekkel is.

Sokszor nehéz ezt megtenni, de Isten igéje segít benne. Ne magunkat helyezzük az első helyre, hanem fogadjuk meg az Úr szavát: „*Semmit ne tegyetek önzésből, se hiú dicsőségvágyból, hanem alázattal különbnek tartásátok egymást magatoknál*” (Fil 2,3).

Somogyi Laura

JÓ SZERENCSE

„*Dánielnek jó szerencsés lőn dolga...*” (Dán 6,29).

A szerencse furcsa dolog. Néha sikerül valami, néha nem. Nem lehet kiszámítani. A játékokkal is így van ez. Néha nyersz, néha veszítesz.

Dánielnek „jó szerencsés lőn dolga”. Vajon véletlenül? Nem. Isten akarata szerint. Mert megáldotta. Nem úgy, hogy nem történhetett vele

semmi rossz sem. Hanem úgy, hogy a rosszból is kimentette. A rosszban is megőrizte.

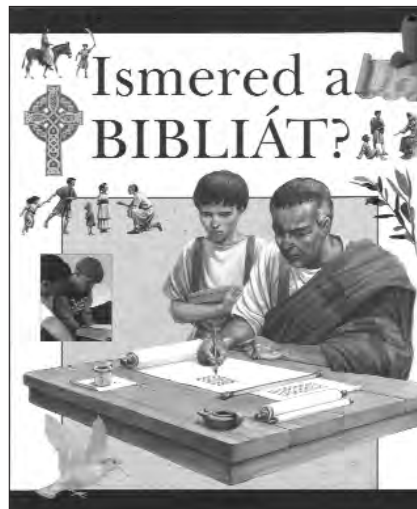
Ha te „jó szerencsés” akarsz lenni, akkor fontos, hogy ne a véletlenre építs! Majd csak lesz valahogy! Nem! Isten okkal engedi a rosszat történni, s a jó is tőle jön. Nem a szerencsét kell várni. Hanem Istenre kell hagyatkoznunk. Minden esetben. Te is ezt teszed?

Molnárné Miklós Malvína

Ismered a Bibliát?

Márciust már nagyon régóta a könyv hónapjaként ünnepelem. Emiatt is nagyon aktuális az a könyv, melyet ezúttal szeretnénk a figyelmetekbe ajánlani.

Ismered a Bibliát? címmel jelent meg, és minden fontos adatot és érdekességet megtudhattok belőle a Bibliáról. S hogy miért különösen aktuális pont most ez a könyv? Mert

ha nem tudátok, az ógörög *biblia* szónak „könyvek” a jelentése. Tehát ez a könyv a könyvek könyvéről szól.

Lehet, hogy egy-egy istentisztelet alkalmával vagy hittanórán olyan kifejezéseket hallotok, amelyek furcsák és érthetetlenek a számotokra. Ezt a kellemetlenséget szeretné orvosolni a szerző, aki egy kisgyermek kíváncsiságával teszi fel akár helyettetek is a kérdéseket, s a hasonló jellegű ismeretterjesztő könyvek mintájára röviden, érthetően, képekkel szemléltetve adja meg a válaszokat, a magyarázatokat. Például arra, hogy kik és milyen nyelven írták a Bibliát, kik voltak a próféták, ki olvasa a Bibliát, s mi az üzenete a Szentírásnak.

–kdI–

(Kálvin Kiadó, Budapest 2006)

Egyházunk Zsinati Elnöksége a Komáromban 2007. január 27-én megtartott 29. ülésén az alábbi közérdekű határozatokat hozta:

– Jóváhagyta a 27. és 28. ülés jegyzőkönyvét, és tudomásul vette az előző ülés határozatainak kiértékeléséről szóló jelentést.

– Úgy határozott, hogy a Szlovák Köztársaság Kulturális Minisztériumánál kérvényezni fogja a hatályos restitúciós törvények által nem, vagy csak részlegesen rendezett, az államosítás révén keletkezett károk után járó kártalanítás jóváhagyását.

– Felszólítja a Gömői Református Egyházmegye esperesét, hogy törvényeink értelmében 2007. február 15-ig gondoskodjon a Szűtő Református Egyházközség lelkészi állásának betöltéséről (helyettes lelkész kinevezése).

– A rimaszombati Tompa Mihály Református Gimnáziumnak a 2006/2007-es tanév hitéleti tevékenységeire az ifjúsági alap terhére 10 000,- szlovák korona támogatást hagyott jóvá. A döntés jóváhagyásánál a Zsinati Elnökség figyelembe vette, hogy a missziói alap ki lett merítve és az ifjúsági alapra összesen 47 000,- szlovák korona folyt be.

– Tudomásul vette Kása Gergelynek, a Közoktatási Tanács és az iskolaügyi és katechetikai bizottság elnökének jelentését a Magyarországi Református Egyház által iskoláinknak 2006 novemberében nyújtott segélyről.

– A Firesz kórus második CD-jének kiadására az egyházzenei alap terhére 30 000,- szlovák korona támogatást hagyott jóvá.

– A missziói alap terhére 5000,- szlovák korona támogatást hagyott jóvá a Marcelházai Református Egyházközségben működő Keskeny út nevű diakóniai csoport szolgálatának támogatására.

– Megbízta Básti Péter zsinati tanácsost, hogy készítsen el egy olyan törvénytervezetet, amely tartalmazná azokat az erkölcsi kritériumokat, melyeknek a lelkészeknek meg kell felelniük.

– Tudomásul vette az alkalmazottak személyi adatainak kezeléséről szóló tájékoztatót.

– A Zsinati Tanács elé terjeszti a 2006. év zárszámadását és a 2007. év költségvetését.

– Elfogadta Süll Kinga egyházzenei résznek a 2007. évi egyházzenei rendezvényekkel kapcsolatban felterjesz-

A Zsinati Elnökség 29. üléséről

tett javaslatát. A Zsinati Elnökség a II. Országos Kántorkonferencia szervezésére Fekete Vince főgondnokot kéri fel. Az Országos Kántorképző Tanfolyam helyszínéül Alistált határozza meg, a tanfolyam vezetésével Süll Kingát bízta meg, a tanfolyam felelőségéért Fekete Vince főgondnokot nevezi meg. A kezdőknek indítandó kántorképző tanfolyamok helyszínéül Rimaszombatot és Deregyőt határozza meg, vezető: Süll Kinga. A 2007. március 14. és 16. között Kaposvárott megrendezendő VIII. Magyar Egyházzenei Kongresszusra Fekete Vince főgondnokot, Süll Kingát és Édes Árpád alistálti lelképástort delegálja. A 2007. szeptember 20. és 23. között Strasbourgban megrendezendő Protestáns Egyházzenei Nemzetközi Konferenciára Süll Kingát delegálja.

– Megbízta a Zsinati Irodát, vegye fel a kapcsolatot a magyarországi Református Presbiteri Szövetséggel és tájékozzódjon az általa kiadott presbiteri füzetek terjesztéséről. A Zsinati Elnökség egyben elengedhetetlennek tartja egyházunk Presbiteri Szövetségének megalakítását.

– Úgy határozott, hogy a 2007. június 6. és 10. között Kölnben megrendezendő Német Protestáns Egyházi Napokon egyházunkat Fekete Vince főgondnok, Fazekas László és Ján Semjan püspökhelyettesek, illetve Varga László és Ján Marcincák főgondnokhelyettesek fogják képviselni.

– Tudomásul vette a HEKS svájci segélyszervezet által egyházunknak nyújtott támogatásról szóló jelentést. A Zsinati Elnökség a még felhasználatlan 4000,- CHF felhasználásáról későbbi ülésén fog határozni.

– Tudomásul vette a Gustav-Adolf-Werk segélyszervezet által a 2007. évi

katalógusába felvett, egyházunkat érintő projektekről szóló jelentést. A Zsinati Elnökség február második felére összehívja a Zsinati Tanácsot, amely az egyházmegyei közgyűlések által jóváhagyott sorrendek alapján javaslatot tesz a 2008. évi katalógusba egyházunk részéről küldendő projektekről.

– A Szlovákiai Református Keresztény Egyház Ösztöndíjbizottságának ajánlása alapján jóváhagyta, hogy egyházunk a következő személyeket javasolja ösztöndíjra: Bodnár Aranka teológiai hallgató, 3. évf. – DW, 2 szemeszter; Tóth Zsuzsanna vallásánármagyar szakos hallgató, 3. évf. – DW, 2 szemeszter; Tömösközi Erzsébet segédlelkész – DW, pótjelölt, 2 szemeszter; Kis Jolán – Gustav-Adolf-Werk e.V., 1 szemeszter; Martina Onoferová teológiai hallgató, Pozsony – USA; Győri Matild – német nyelvtanfolyam.

– Megbízta Ján Semjan püspökhelyettest, hogy a Zsinati Tanács legközelebbi üléséig állítsa össze a szlovák lelkészkonferencia programját és tegyen javaslatot a helyszínt és az időpontot illetően.

– Megköszöni a HEKS segélyszervezet által egyházunknak a 2007. évre jóváhagyott támogatást, felhasználásáról később fog határozni.

– Megbízta egyházunk püspökét és főgondnokát, hogy készítsék elő a 2007. évi generális vizitáció tervezett helyszíneit.

– Felhatalmazza egyházunk püspökét és főgondnokát, hogy egyházunk nevében hívják meg a Svájci Protestáns Egyház elnökét, Vipf urat, valamint a Kárpátaljai Református Egyház püspökét és főgondnokát.

– Levélben köszönti a Kárpátaljai Református Egyház beiktatott főgondnokát, Nagy Bélát.

A Zsinati Tanács 24. üléséről

Egyházunk Zsinati Tanácsa a 2007. február 26-án Hanván megtartott 24. ülésén az alábbi közérdekű határozatokat hozta:

– Tudomásul vette a 23. ülés határozatainak kiértékeléséről szóló jelentést. A Zsinati Tanács minden olyan esettel kapcsolatban, melyben az ingatlaneladás feltételhez lett kötve, felszólítja az

illetékes egyházmegye elnökségét, tegyenek jelentést és dokumentálják a megszabott feltétel teljesítését.

– Támogatja a Magyar Református Világszövetség és a Magyar Református Egyházak Tanácskozó Zsinata kezdeményezését a Magyar Református Egyház eredeti egységének a helyreállítására, és kezdeményezi az erre írási

(Befejezés a 12. oldalon)

(Befejezés a 11. oldalról)

nyuló hivatalos tárgyalások mielőbbi elkezdését. A Zsinati Tanács – összhangban a Generális Konvent, az MRVVSZ és az MRETZS ez irányú kezdeményezéseivel – a Magyar Református Egyház eredeti egységének a helyreállítására vonatkozó munkaterv kidolgozása érdekében együttes ülésre meghívja a Kárpát-medencei református egyházak elnökségeit 2007. április 13-ára Rimaszombatba.

– Támogatja Fazekas László püspök-helyettesnek a lelkésztovábbképző rendszer bevezetése tárgyában benyújtott javaslatát, és megbízza Fazekas László püspökhelyettest a tervezet szövegszerű törvényjavaslatként történő teljes kidolgozásával.

– A Zsinati Tanács kész alkalmazni Bihari Richárd volt alacskai (Magyarország) lelkipásztort, aki feleségével családi okok miatt Rimaszombatba költözött, a Gömöri Református Egyházmegyében. Alkalmazásának feltétele lelkészi képezésének honosítása és a munkavállalási engedély megszerzése.

– A 2007. évben szórványgondozási programot indít. A Zsinati Tanács felkéri az esperesi hivatalokat, hogy 2007. április 30-ig terjesszék fel azon szórványok jegyzékét, melyekben az egyházmegye területéről biztosított a lelkészi szolgálat. A Zsinati Tanács a szórványgondozás-program adminisztratív ügyeinek intézésével Vincze Árpád és Básti Péter zsinati tanácsosokat bízza meg.

– A Kása Gergely által kidolgozott hitoktatási tanterv tervezetét véleményezésre megküldi a Selye János Egyetem Teológiai Karának, Bodó Sára egyetemi tanárnak, Görözdí Zsolt gyakorlati teológusnak és a budapesti Református Pedagógiai Intézetnek. Kéri a megszólítottakat, hogy egyházunk hitoktatási tantervének tervezetével kapcsolatos észrevételeiket legkésőbb 2007. április 30-ig juttassák el a Zsinati Irodába, hogy véleményezésre és bedolgozásra a Közoktatási Tanácsa elé lehessen őket terjeszteni.

– A 2008. évi Keresztyének Találkozója előkészítésével megbízott bizottságot kiegészíti Vincze Árpád zsinati tanácsossal, aki a koordinációs feladatokat fogja ellátni.

– Figyelembe véve, hogy a Zsinat 7. ciklusában már csak három zsinati ülésre kerül sor, a következő törvények

A Zsinati Tanács 24. üléséről

előkészítését és Zsinat elé terjesztését tartja elengedhetetlenek: választási törvény – egyházközségi, egyházmegyei és egyetemes egyházi választás; lelkészválasztási törvény – a lelkipásztorok választásáról; bírói törvény – a bíraskodásról.

– Megbízza Orémus Zoltán kassai lelkipásztort, zsinatitanács-tagot, hogy a lehető legrövidebb időn belül válaszolja meg a CEPTA polgári társulás által a keresztyénség tárgyában feltett kérdéseket. 1. Mit jelent Önnek keresztyénnek lenni, ki a keresztyén? 2. Mi a keresztyénség? 3. Hogyan látja a keresztyénség jövőjét, és miért? 4. Minek kellene a jelenlegi keresztyének életében megváltoznia, mit és hogyan kellene megőrizni?

– A Gustav-Adolf-Werk segélyszervezet 2008. évi katalógusába egyházunk részéről a következő projektek támogatását javasolja:

Építkezési projekt: Ipolysági Református Egyházközség – gyülekezeti központ építése: 8500,- euró, Abaújszénai Református Egyházközség – parókia építése: 8000,- euró.

Szolgálati autók támogatása: 8000,- euró. Amennyiben a szolgálati autók forrása nem része a 24 500,- eurós keretnek, a 8000,- euró összeg a két támogatandó projekt között egyenlő arányban oszlik meg.

– Tudomásul vette Molnár János dékán és Albert Sándor rektor választát a Zsinati Tanács ZST-12/2007-es számú, a katechetikai szaknak a teológiai karon történő akkreditálásával kapcsolatos határozatára.

– Megadta a lelkészjelölti jogállást Karvanszky Mónikának (Bátorkeszi) és Martina Onoferovának (Hernádszadány).

– Megbízza Géresi Róbert zsinatitanács-tagot, hogy készítse elő a református egyháznak a Cseh Köztársaságban történő bejegyeztetését. Tóbiás Attila, a Prágai Református Missziós Egyházközség segédlelkésze a feladat teljesítésében köteles Géresi Róbert rendelkezésére állni.

– Azonosul a Jenkei Református Egyházközség segédlelkész kihelyezésére vonatkozó kérelmével, és mihelyt lehetőség nyílik a kérés teljesítésére, kész segédlelkészt helyezni a nevezett gyülekezetbe.

– Segédlelkészként újra alkalmazza Holop Krisztinát, és 2007. március 1-től kirendeli segédlelkésznek a Madari Református Egyházközségbe.

– Jóváhagyta a Zsinat, a Zsinati Tanács és Zsinati Elnökség ez évre tervezett üléseinek időpontjait.

– Hozzájárult a Csízi Református Egyházközség 238/1-es és 239/1-es helyrajzi számú parcellájának eladásához. A hozzájárulás feltétele, hogy a Csízi Református Egyházközség az eladásból származó bevételét ingatlanvásárlásra fogja felhasználni.

– Elfogadja Ján Semjannak a szlovák lelkésztovábbképzés tárgyában tett javaslatát, és úgy határozott, hogy a szlovák lelkésztovábbképzés 2007. április 23-a és 26-a között Síraván lesz megtartva. A program pontosításával megbízza Ján Semjan püspökhelyettest.

– A Kassai Református Egyházközség szeretné kialakítani a második lelkészi állást, ezzel összefüggésben kérdezi, erre az állásra is vonatkozik-e az ötéves önálló lelkészi gyakorlatot illető szabályozás. A Zsinati Tanács a törvényértelmezés kérdését a Zsinat elé terjeszti, s a törvényértelmezés konkrét szövegének előkészítésével megbízza Básti Péter zsinati tanácsost.

– A Zsinati Tanács támogatja a Beretkei Református Egyházközséget azon szándékában, hogy a parókia lakhatóvá tételét követően önálló lelkészi állást alakítana ki.

– Tudomásul vette Géresi Róbert és Porubán Ferenc azon bejelentését, miszerint a Zsinat legközelebbi ülésére szövegszerű módosítást nyújtanak be a Segélyalapról szóló 3/2005-ös számú törvénnyel kapcsolatban.

– Hozzájárult a Szódói Református Egyházközség 195/5-ös helyrajzi számú (60 négyzetméternyi) ingatlana eladásához.

– Tudomásul vette Fekete Vince főgondnoknak a Lévai Református Egyházközség gimnáziuma átadásával kapcsolatban folytatott tárgyalásról szóló beszámolóját.

– A ZST-12/2007-es számú határozatával elrendelt fegyelmi ügyben vizsgálóbiztosnak Básti Péter zsinati tanácsost rendeli ki. A vizsgálat tárgya a Selye János Egyetemen folyó katechétaképzés megszervezésének dokumentálása és a felelőségek megállapítása.

Adónk két százalékkal a református háttérű civil szervezeteket erősítsük!

Az adófóhatóság idén is közzétette, hogy a harmadik szektorba tartozó szervezetek mekkora összegre tettek szert 2006-ban a 2005. évi jövedelemadó két százalékból. A református háttérű szervezetek támogatottsága a következő volt: Református Nőegylet (Komárom): 10 009 korona, a Lévai Egyházi Gimnázium Szülői Munkaközössége: 4132 korona, a Rimaszombati Református Egyházi Gimnázium Szülői Munkaközössége: 54 896 korona, Koinonia (Királyhelmece): 47 301 korona, Petros (Tany): 10 036 korona, Fénysugár Polgári Társulás (Kassa): 16 802 korona, Élő Víz (Komárom): 6835 korona, Timoteus (Komárom): 190 700 korona, Lónyay Gábor Egyesület (Deregnő): 85 325 korona, az Alistáli Református Egyházi Alapiskola Szülői Munkaközössége: 22 164 korona, Pro Ecclesia (Rozsnyó): 91 532 korona, Eben-Háezer (Berzété): 98 539 korona, Bodor István (Rimaszombat): 12 154 korona, Jó Pásztor (Jóka): 97 522 korona, Református Mentőmisszió (Mad): 39 569 korona.

Az adatok azt mutatják, hogy a református háttérű civil szervezetek támogatása folyamatosan növekszik: 2004-ben 310 312 korona, 2005-ben 676 236, tavaly pedig már 787 516 koronát tett ki. Ezúton is utólag is köszönjük mindenki készségét, aki bármely református háttérű szervezetet tüntetett ki idevágó figyelmével!

Az idei évre regisztrált 7656 civil szervezet listáját átnézve tizenkilenc református háttérűt fedeztünk fel. **Tisztelettel kérjük, hogy viselkedjen öntudatos polgárként és egyháztagként, ne hagyja elúszni a törvények által tálcán kínált lehetőséget, tegyen jót és adója két százalékával az egyházunkhoz kötődő szervezetek valamelyikét támogassa!**

Akik adóbevallást tesznek

Azon jogi és természetes személyeknek, akik saját maguk tesznek adóbevallást, az adóív kitöltése során kell rendelkezniük adójuk két százalékáról; esetükben a rendelkezési határidő azonos az adóbevallás és az adó megfizetésének legkésőbbi időpontjával, ami: **2007. március 31.**

Természetes személyek csak egy szervezetet támogathatnak, de csak abban az esetben, ha megfizetett adójuk két százaléka eléri a 100 koronát (ez változás az előző évhez képest). Jogi személyek több szervezet javára is rendelkezhetnek az adó két százalékával, de az egyes rendelkezési tételeknek el kell érniük a 250 koronát.

Akik elszámoltatják az adóelőlegüket

Azon természetes személyek, akik alkalmazotti viszonyban vannak és adóelőlegüket a munkáltatójukkal számoltatják

el, a felajánlási nyilatkozatot és a munkaadó által a befizetett adójukról kiállított igazolást **2007. április 30-ig** kell eljuttatniuk a lakhelyük szerint illetékes adóhivatalba. (Az ő döntésük és felajánlásuk megkönnyítését szolgálják a jelen lap-számban található űrlapok is.) Az alkalmazottak csak egy szervezetnek utaltathatják át adójuk két százalékát, és ennek az összegnek el kell érnie a 100 koronát.

A református háttérű szervezetek

Az idei évre regisztrált református háttérű szervezetek adatai, mégpedig regisztrációjuk sorrendjében:

Rodičovské združenie Reformovaného cirkevného gymnázia v Rimavskej Sobote – A Rimaszombati Református Egyházi Gimnázium Szülői Munkaközössége

Cím: Daxnerova 42, 979 01 Rimavská Sobota (Rimaszombat). Jogi forma: občianske združenie (polgári társulás). IČO: 37949071.

Timoteus

Cím: Jókaiho 34, 945 01 Komárno (Komárom). Jogi forma: nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby (közhasznú szolgáltatást nyújtó nonprofit szervezet). IČO: 37970836.

Živá voda – Élő Víz

Cím: Jókaiho 34, 945 01 Komárno (Komárom). Jogi forma: neinvestičný fond (nem beruházási alap). IČO: 36096415.

Koinonia

Cím: Kostolný rad 13, 077 01 Kráľovský Chlmec (Királyhelmece). Jogi forma: neinvestičný fond (nem beruházási alap). IČO: 31256384.

Ženský spolok pri Reformovanej kresťanskej cirkvi v Komárne – Komáromi Református Nőegylet

Cím: Jókaiho 34, 945 01 Komárno (Komárom). Jogi forma: občianske združenie (polgári társulás). IČO: 37862189

Bodor István

Cím: Hlavné námestie 16, 979 01 Rimavská Sobota (Rimaszombat). Jogi forma: neinvestičný fond (nem beruházási alap). IČO: 37954083.

Záujmové združenie Gábora Lónyayho – Lónyay Gábor Egyesület

Cím: 076 74 Draňov (Deregnő) 216. Jogi forma: občianske združenie (polgári társulás). IČO: 31256732.

Združenie maďarských rodičov na Slovensku pri Reformovanej základnej škole cirkevnej, Dolný Štál – Az Alistáli Református Egyházi Alapiskola Szülői Munkaközössége

Cím: Hlavná 85, 930 10 Dolný Štál

(Alistál). Jogi forma: občianske združenie (polgári társulás). IČO: 35626356 341.

RE-MI-DIA – Reformovaná misia a diakonia

Cím: Nám. sv. Cyrila a Metoda 51, 078 01 Sečovce. Jogi forma: nezisková organizácia (nonprofit szervezet). IČO: 35581620.

Paulos

Cím: 049 43 Jablonov nad Turňou (Szádalmás) 110. Jogi forma: nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby (közhasznú szolgáltatást nyújtó nonprofit szervezet). IČO: 35581875.

Reformovaná záchraná misia – Református Mentőmisszió

Cím: 930 14 Mad 104. Jogi forma: účelové zariadenie cirkvi (egyházi célintézmény). IČO: 36078158.

Zväz reformovanej kresťanskej mládeže v Moldavskej nížine – Bódva-völgyi Református Ifjúsági Szövetség

Cím: Hlavná 47, 045 01 Moldava nad Bodvou (Szeps). Jogi forma: občianske združenie (polgári társulás). IČO: 35556722.

Združenie maďarských rodičov na Slovensku, Cirkevné gymnázium s vyučovacím jazykom maďarským, Levice – A Lévai Magyar Tanítási Nyelvi Egyházi Gimnázium Szülői Munkaközössége

Cím: Sv. Michala 38, 934 01 Levice (Léva). Jogi forma: občianske združenie (polgári társulás). IČO: 35626356 240.

Pro Ecclesia

Cím: Kósu Schoppera 25, 048 01 Rozňava (Rozsnyó). Jogi forma: neinvestičný fond (nem beruházási alap). IČO: 31256325.

Zväz mladých reformovaných – Fialtal Reformátusok Szövetsége

Cím: Bukovecká 10, 040 12 Košice (Kassa). Jogi forma: občianske združenie (polgári társulás). IČO: 31958273.

Kálvin

Cím: Nám. Jána Kalvína 2/A, 929 01 Dunajská Streda (Dunaszerdahely). Jogi forma: občianske združenie (polgári társulás). IČO: 45010340.

Eklézsia

Cím: Čepeľská 55, 079 01 Veľké Kapušany (Nagykapos). Jogi forma: nezisková organizácia (nonprofit szervezet). IČO: 35581557.

Eben-Háezer

Cím: Hámosiho 190, 049 51 Brzotín (Berzété). Jogi forma: neinvestičný fond (nem beruházási alap). IČO: 31256317.

Fénysugár Polgári Társulás

Cím: Maurerova 11, 040 22 Košice (Kassa). Jogi forma: občianske združenie (polgári társulás). IČO: 35559691.

Készítette: –akb–

Felvételi kritériumok

Nyolcosztályos gimnázium

Azoknak, akik a rimaszombati Tompa Mihály Református Gimnáziumba szeretnének a 2007/2008-as iskolai évre felvételt nyerni, az alábbi kritériumoknak kell megfelelniük:

Négyosztályos gimnázium

A felvételi vizsga időpontja: az első forduló 2007. május 7-én és 10-én, a második forduló 2007. június 12-én lesz.

A beiratkozás időpontja: Felvételi vizsga nélkül felvételt nyert jelentkezőknek 2007. május 7-én és 10-én 14 órától 16 óráig, a felvételizőknek az első forduló után május 11-én 8 órától 16 óráig és a második forduló után június 12-én 14 órától lesz.

Felvételi vizsga nélkül felvételt nyernek azok a jelentkezők, akiknek a tanulmányi átlaga a 7. és 8. év végén és a 9. évben félévkor legfeljebb 1,8 volt. Azok a jelentkezők, akik nem felelnek meg a fenti kritériumnak, felvételi vizsgát tesznek.

A felvételi vizsga rendje: A jelentkezők írásbeli felvételi vizsgát magyar nyelv és irodalom, szlovák nyelv és irodalom, valamint matematika tantárgyakból tesznek. A feladatok megoldási ideje tantárgyanként 40 perc. Az írásbeli felvételi vizsga után beszélgetésre kerül sor. A felvételi során maximum 80 pontot le-

het szerezni, mégpedig a következőképpen: a matematikai MONITOR 9-ből maximum 10 pontot; a magyar nyelv és irodalom MONITOR 9-ből maximum 10 pontot; a magyar nyelv és irodalom írásbeli felvételi részéből maximum 20 pontot; a szlovák nyelv és irodalom írásbeli felvételi részéből maximum 20 pontot és a matematika írásbeli felvételi részéből is maximum 20 pontot.

A hozott eredmények értékelése a következőképpen alakul: A magyar nyelv és irodalomból és matematikából megírt MONITOR-tesztekért a jelentkezők legfeljebb 10–10 pontot kaphatnak. Ha 100 százalékos a teszt, akkor 10 pontot, ha 90 százalékos, akkor 8 pontot, ha 80 százalékos, akkor 6 pontot, ha 70 százalékos, akkor 4 pontot, ha 60 százalékos, akkor 2 pontot, ha 50 százalékos vagy ennél alacsonyabb értékű a teszt, akkor 0 pontot kap a jelentkező.

További pontok szerezhetőek még tanulmányi versenyek legalább járási fordulóján elért 1–3. helyezéseiért, művészeti és sportversenyek legalább kerületi fordulóján elért 1–3. helyezéseiért.

A beszélgetés során a kommunikációs készség értékeléséért maximum 5 pont jár.

A jelentkezőknek ahhoz, hogy megfeleljenek a felvételi vizsgán, legalább 40 pontot kell szerezniük, tantárgyanként ugyanakkor legalább 8–8 pontot.

A Bodor István pénzalap működéséről

A Bodor István pénzalap nonprofit szervezetet 2003-ban hozta létre a Rimaszombati Református Egyházközösség presbitériuma a Tompa Mihály Református Gimnázium diákjainak támogatására. A pénzalap bejegyzésére 2004-ben került sor. A pénzalap nevét a volt Egyesült Protestáns Gimnázium egyik neves tanárától, több tanulmányi és szociális ösztöndíj létrehozójáról kapta.

A Bodor István pénzalap célja és feladata: a diákok hitéleti tevékenységének a támogatása, valamint a tehetséges diákok pártfogása; szociális támogatás biztosítása; a tanításon kívüli tehetséggondozó tevékenység dotálása; a versenyeken való részvétel (útiköltség) támogatása; év végi tanulmányi ösztöndíjak finanszírozása; szociális ösztöndíjak biztosítása; tanfolyamok és tanulmányi táborok részvételi költségéhez hozzájárulás biztosítása; pályázatok és céladományok kiírása; regisztrációs díjak és céladományok bizto-

sítása; a könyvtár bővítésének támogatása.

A 2006. évben a pénzalap 50 941 korona céladományt kapott. Az adó 2 százalékából 12 154 korona, perselyes adományként 11 050 korona, szponzori adományként 15 000 korona, pályázati úton pedig 10 510 korona támogatás folyt be. A befolyt összegből 45 414 korona értékben étkezési és szociális, 11 774 koronáért tanulmányi, 7200 koronáért könyvtártámogatást biztosított, továbbá 9500 korona értékben támogatta a hitéleti tevékenységet, illetve a gimnázium nyári tábort.

Adakozóinknak köszönjük, hogy rendszeres hozzájárulásukkal biztosítják diákjaink – szociális támogatás formájában történő – étkezési támogatását, illetve alkalmi adományukkal lehetővé teszik feladatunk minél szélesebb körű ellátását.

**Vincze Árpád,
a pénzalap ügyvivője**

A felvételi vizsga időpontja: 2007. június 5.

A felvételi rendje: Minden jelentkező szóbeli felvételi vizsgát tesz magyar nyelvből, szlovák nyelvből és matematikából, ezenkívül a jelentkezők beszélgetésen vesznek részt.

A tanuló az alapiskolai bizonyítványokért legfeljebb 30 pontot kaphat. A harmadik osztály év végi jegyeiért 15 pontot és a negyedik félévi jegyeiért szintén 15 pontot. Ebből a pontszámból lesznek az alábbi szabály szerint pontok levonva: minden dicséretes (2) osztályzatért 1 pont; minden jó (3) osztályzatért 2 pont; minden elégséges (4) osztályzatért 3 pont.

A felvételi során maximum 60 pontot lehet szerezni, amely a következő pontokból tevődik össze: 30 pont a bizonyítványokért; 10 pont a magyar szóbeliért; 10 pont a szlovák szóbeliért és újabb 10 pont a matematikai szóbeliért.

A tanulóknak ahhoz, hogy a felvételi vizsgán megfeleljenek, legalább 30 pontot kell szerezniük. További pontok szerezhetőek még tanulmányi, művészeti és sportversenyek legalább járási fordulóján és kerületi fordulóján elért 1–3. helyezéssel.

Támogassuk gyermekünket!

A Bodor István pénzalap nonprofit szervezet célkitűzései: a diákok étkezési és szociális támogatása; tanulmányi/szociális ösztöndíjak nyújtása, év végi tanulmányi jutalmak osztása, a hitéleti tevékenység erősítése.

Bodor István n. f., Hlavné nám. 16, 979 01 Rimavská Sobota, IČO: 37954083, számlaszám: OTP 7520041/5200. Kérjük, hogy támogatás esetén feltétlenül tüntessék fel szlovákul, hogy szponzori adományról van szó (ennek kezelési költsége ingyenes).

A Tompa Mihály Református Gimnázium Szülői Szövetségének célkitűzései: az anyanyelvi oktatás és a kulturális tevékenység támogatása, gyermekeink iskolai környezetének alakítása; oktatási eszközök, könyvek, sportszerek beszerzése.

Rodičovské združenie reformovaného cirkevného gymnázia, ul. Daxnerova 42, 979 01 Rimavská Sobota, IČO: 37 949 071.

Gyermekeink nevében is köszönjük!

„Semmiért sem aggódjatok, hanem imádságban és könyörgésben mindenkor hálaadással tárjátok fel kéréseiteket Isten előtt” (Fil 4,6).

A rozsnyói gyülekezetben Istennek hálát adva kezdhettük meg az új évet, mert meghallgatta imánkat, könyörgéseinket. A templom belső felújítása és a parókia tetőjének cseréje után több mint félmillió korona adósságunk maradt, ami sok gondot, keserves percet jelentett lelkipásztorunk és elöljáróink számára. Az Úr látta nehéz helyzetünket, meghallgatta imánkat, és felbuzdította az emberek szívét az adakozásra. Az októberi közgyűlés után megindultak az adakozások, úgyhogy az új évet már csekély adóssággal kezdhettük, sőt azt is lehetővé tette számunkra, hogy a Pro Ecclesia alapunktól támogatni tudjuk gyülekezetünk nehéz helyzetben levő tagjait.

Lelkipásztorunk, **Molnár Árpád** nagyon fontosnak tartja a gyülekezet lelki életének elmélyítését, imaközös-

ségek szervezését. Felnőtt- és ifjúsági bibliaórák, család- és beteglátogatások, egyéni beszélgetések, közös kirándulások, sportrendezvények, ifjúsági táborok bizonyítják ezt. Fialat segédlelkészünk, **Buza Zsolt** is aktívan kiveszi részét mindebből.

Nagy érdeklődés kíséri az evangélicációs alkalmakat, melyeket a környező községek testvérgyülekezeteivel együtt tartunk. A legutóbbi, adventi evangélicációs estét Kőrösben tartottuk, ahol **P. Szabó Barnabás** uszódi lelkipásztor ígéhirdetését hallgattuk három estén át. Sok szép új, az Urat dicsőítő éneket tanultunk. A közös és egyéni imádságok mind az Úrban való hitünket, iránta való bizalmunkat mélyítették el. Hit által tapasztalhattuk meg az Úr gondviselését, amint azt az ígéhirdetésben hallhattuk: A mi Iste-

nünk győztes, erős Isten, aki képes áldást adni a nyomasztó körülmények ellenére is.

A testvéri közösségek összekovácsolódását szolgálták a januári ökumenikus imahét alkalmai is, melyeken a testvéregyházak lelkipásztorai egymás templomában hirdették Isten igéjét a keresztyének összetartozásáról. Mind a református, mind a katolikus és evangélikus gyülekezethez egyformán szólt az örömmézenet: Az Úr Jézus képes arra, hogy megnyissa a némák ajkait és a süketek füleit.

Hálaadással dicsérjük az Urat, mert sok nehézségünkben, reménytelen helyzetünkben megsegített minket.

Mixtaj Istvánné

Komárom

Lepramissziós vasárnap

Az ENSZ egészségügyi szervezete január utolsó vasárnapját a Leprások Világnapjának jelölte, hogy világszerte megemlékezzenek a leprában szenvedő betegekről.

Ez a szörnyű betegség szinte egyidős az emberiséggel, és máig követeli áldozatait. A legújabb statisztikai adatok azt mutatják, hogy kb. hatmillió leprás él a földön. Naponta százötvenkilenc új beteget fedeznek fel, akik a társadalom perifériáján, családjuktól is kitaszítottan élnek különböző lepratelepeken. A betegség fő oka a túlzottan szennyezett környezet és az alapvető orvosi ellátás hiánya.

A lepracsírák a bőrfelszín alatti idegeket támadják meg, és ha nem kezelik a test érintett részeit, csökken az érzékelő képesség, az izmok megbénulnak, majd elsorvadnak. Az orvostudomány ma már sikeresen tud harcolni e betegséggel, viszont az érintett testrészeket, megmerevedett végtagokat gyakran amputálni kell. Sok helyen jól működik a rehabilitáció, a gyógyszeres kezelések is eredményesek, és a különböző szűrővizsgálatok segítségével is jó néhány életet sikerült már megmenteni.

A komáromi gyülekezetben ünnepélyes istentisztelet keretén belül emlékeztünk meg a leprában szenvedő betegekről. Meghívott vendégünk volt a Magyarországi Lepramisszió vezetője, **Riskó Jánosné** református lelkész (aki tagja a londoni Nemzetközi Lepramisszióknak is), valamint a misszió főtitkára, **Rozgonyiné Asztalos Piroska**, aki diavetítéses előadást tartott a betegségről és a leprában szenvedők helyzetéről.

A lelkész ígéhirdetésében a kánai menyegző történetének üzenetét tolmácsolta a gyülekezetnek. Elmondta, hogy úgy gondolunk a leprásokra, mint akiknek életéből valami elveszett. A leprás nyomorúsága pont abban mutatkozik meg, hogy szinte teljesen megváltoztatja a szenvedő életét, lehetőségei beszűkülnek. Ahogy az Igében Jézus a vizet borrá változtatta, mindannyiunk életében csak Ő hozhat minőségi változást.

A lepramisszió eszköz Isten szolgálatában. Az orvosi kezelés mellett nagy hangsúlyt kap az evangélium hirdetése is. Egyedül Jézus tudja betölteni az ember életét igazi szeretettel. Missziós szolgálatunk egy láncszeme a Jézus

parancsára épülő szeretetszolgálatnak. Ezt a szolgálatot viszont nemcsak azok végzik, akik összegyűjtik a küldeményeket és szervezik a munkát, hanem mindazok, akik felekezeti hovatartozás nélkül bekapcsolódnak a misszió ügyének támogatásába. Mindnyájan Jézustól kapjuk a feladatot: imádkozni és dolgozni értük.

Pénzadományt a következő címre lehet küldeni: **Református Lelkészi Hivatal, Jókaiho 34, 945 01 Komárno**. (A postai utalvány hátoldalára kérjük, írják rá: Lepramisszió.) Átutalással pedig a következő bankszámlaszámra: **0026389544/0900**.

Mód van arra is, hogy tárgyi adományokkal segítsék a misszió munkáját. Szívesen fogadunk ágyneműt, törülköhöz, lepedőt, orvosi fehér köpenyt, tisztítószereket (mosóport, szappant, vattát, fogkrémet, fogkefét stb.), tartós élelmiszert, kötszert, injekciós tűt, fecskendőt, orvosi segédeszközöket. Ügyes kezű asszonyok lustakötéssel kötszert készíthetnek fehér Snehurka fonálból a következő méretekben: 80 cm hosszú és 24 szem széles, 100 cm hosszú és 30 szem széles, 150 cm hosszú és 36 szem széles, illetve bármilyen vastag maradék fonálból 20x20 cm-es négyzeteket szintén lustakötéssel, valamint papucsokat.

Helvich Anna

Országos énekverseny

Szenci Molnár Albert zoltárfordítása kiadásának 400. évfordulója alkalmából egyházunk országos énekversenyt hirdet az alábbi kategóriákban: alsó tagozatos alapiskolások, felső tagozatos alapiskolások, középiskolások, felnőttek.

Az egyházmegyei szintű elődöntőkre a jelentkezések alapján májusban kerül sor. Az országos döntő június 2-án lesz, ahova egyházmegyéenként valamennyi kategóriából két versenyző juthat tovább.

Nevezni gyülekezeten vagy egyházi iskolán keresztül lehet a következő címen: **Országos énekverseny – Egyházzene, Jókai utca 34., 945 01 Komárno**, vagy refzene@refzene.sk. Nevezési határidő: **2007. március 31.**

Az előírt énekanyag:

I. és II. kategória: 1., 8., 23., 25., 42., 47., 66., 81., 105., 134. számú genfi zoltár.

III. és IV. kategória: 3., 5., 6., 22., 33., 34., 46., 50., 51., 61., 77., 96., 122., 130., 138. számú genfi zoltár.

Közülük egy szabadon választott és egy kötelező zoltárt kell kíséret nélkül élelnelni.

A nyertesek értékes zenei ajándékokat (kottákat, hanghordozókat kapnak). Az I. és II. kategória nyertesei térítésmentesen részt vehetnek a IV. Gyermekekórustáborban Bátorkeszin, a III. és IV. kategória nyertesei pedig az idei kántorképző tanfolyamon.

Kérés

Kérjük munkatársainkat, levelezőinket és mindazokat, akik lapunkban bármely egyházi eseményről (templomszentelés, konferencia, elhalálozás, jubileum, ünnepség stb.) hírt vagy tudósítást akarnak elhelyezni, hogy a kéziratot az esemény bekövetkezése után a legrövidebb időn belül (legfeljebb tíz nap) juttassák el a szerkesztőség címére, hogy rugalmasabbak lehessünk.

Egyúttal kérjük azokat a szerzőket, akiknek van hozzáférhetőségük az elektronikus postához, hogy kézírataikat e-mailen juttassák el az impresszumban megadott címre!

A szerkesztőség

■ Január 30-án Pozsonyban a Szlovák Bibliatársulat rendezvényén az egyházak képviselőinek bemutatták az Ószövetség ökumenikus fordításának szövegét. Az 1988-ban megkezdett munka befejezésével a teljes Biblia rendelkezésre fog állni frissebb nyelvi formában (a zoltárok és az Újszövetség új ökumenikus fordítását már 1995-ben kiadták).

■ Február 27-én és 28-án Kolozsvárott találkoztak a Kárpát-medencei református egyházak és egyházkerületek elnökségei. A tanácskozáson többek közt szó volt a református egyházak megjelenítéséről az ősszel Nagyszébenben megrendezendő 3. Európai Ökumenikus Találkozón, az Európai Unió bővítése kapcsán előállt újabb helyzetről (főként Kárpátalja vonatkozásában) és a 2009-re meghirdetett Kálvin-év programjairól.

■ A szlovák parlament bizottságai már foglalkoztak azzal a törvénymódosító javaslattal, amely szerint az új egyházak és vallási csoportosulások állam általi regisztrálásához húszezer felnőtt tagjuk (nem csak támogatójuk) aláírására lenne szükség. A bejegyzés szigorításával az esetleges anyagi vonatkozású, az államkincstár terhére elkövethető visszaéléseknek szeretnék elejét venni.

Előadás és könyvbemutató

Január 23-én Pozsonyban az Állami és Egyházi Kapcsolatok Intézete szervezésében egy érdekes előadás hangzott el *Az állam és az egyházak Szlovákiában – Az egyházak finanszírozásának fejlődése* címmel. Az előadást – amit egy fiatal katolikus szerzetes, **Martin Šabo** tartott saját könyve alapján – felhasználták arra is, hogy bemutassák a fenti címmel (szlovák nyelven) megjelent kötetét. A szerző szólt arról is, hogy mit tartalmaz ez az állam és az egyház viszonyát pénzügyi szempontból vizsgáló, a 11. századig visszanyúló történeti munka.

A könyvbemutatón részt vett **Ján Juran**, a kulturális minisztérium egyházi osztályának vezetője is, aki kiegészítette a szerző által elmondottakat, illetve válaszolt az érdeklődőknek az állam és az egyházak viszonyában várható változásokkal kapcsolatos kérdéseire.

–akb–

■ A Magyar Református Szeretetszolgálat márciusra országos könyvgyűjtő kampányt hirdetett meg, melynek célja, hogy megajándékozhasssa azokat a határon túli szörványgyülekezeteket és iskolákat, amelyek saját eszközeikből nem képesek frissíteni könyvvállományukat.

Pályázat

Egyházunk gyülekezeti kórusai számára kottavásárlási pályázatot hirdet, melynek célja, hogy az aktív kórusok megfelelő kottákkal tudják ellátni magukat.

A pályázható összeg maximum 3000 korona. A pályázat beadási határideje: **2007. április 30.** A pályázatok elbírálásának határideje: 2007. május 13.

További információ és pályázati űrlap a refzene@refzene.sk címen kapható és igényelhető.

Pályázat

Az Érsekkétyi Református Egyházközség presbitériuma pályázatot hirdet az Érsekkétyi Magyar Tanítási és Nevelési Nyelvű Egyházi Alapiskola és Óvoda igazgatói állásának betöltésére. A jelentkezés feltételeit az SZRKE 1/2000-es számú, közoktatásról szóló törvénye 13. cikkelyének 5. bekezdése tartalmazza. A pályázat beküldésének határideje: **2007. április 30.** A pályázatok a következő címre kérjük eljuttatni: **Református Lelkészi Hivatal, 935 64 Keť 148.**

KÁLVINISTA SZEMLE

A Szlovákiai Református Keresztény Egyház hivatalos lapja. Kiadja a Zsinati Elnökség (Jókai u. 34, 945 01 Komárno). Megjelenik havonta.

Főszerkesztő: Dr. Erdélyi Géza
Szerkesztő: A. Kis Béla

Titkár és lapterjesztő: Kis Lucia
Előfizethető a szerkesztőség címen és a református lelkesi hivatalokban.
Előfizetési díj: egy évre 120 korona.

A lapterjesztést a szerkesztőség végzi:
930 10 Dolný Štál (Alistál) 386
E-mail: akisbela@ba.telecom.sk
Telefon: **031/55 90 141** (egyben fax és üzenetrögzítő is)

A kéziratokat nem őrzük meg, nem küldjük vissza, rövidítésük és szerkesztésük jogát fenntartjuk.

Nyomdai előkészítés: A. Kis Béla
Nyomja: Reproffset, Dunaszerdahely
ISSN: 1335-7298

Regisztrációs szám: SÚTI 15/6